

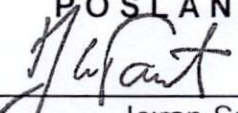
SKUPŠTINA CRNE GORE
g-dinu Andriji Mandiću

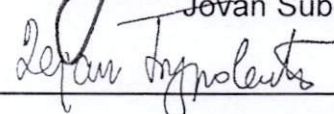
CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	16.12. 20. 25. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	14-4/20-7
VEZA:	
EPA:	757 XXVIII
SKRAĆENICA:	PRILOG:

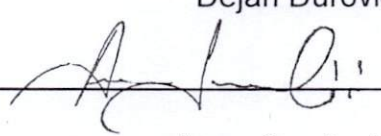
Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore i člana 130 Poslovnika Skupštine Crne Gore podnosimo **PREDLOG ZAKONA O LUKAMA**, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

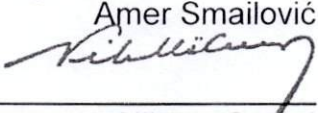
Podgorica, decembar 2025. godine

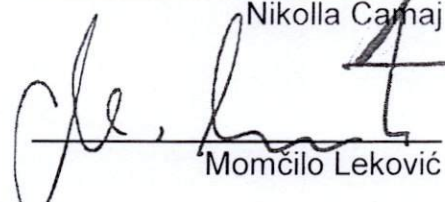
POSŁANICI:

Jovan Subotić

Dejan Đurović

Amer Smailović

Nikolla Čamaj

Momčilo Leković

PREDLOG

ZAKON O LUKAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se pravni režim, podjela luka, upravljanje, korišćenje i održavanje luka, pružanje lučkih usluga, zajednička pravila za finansijsku transparentnost, red u lukama, kao i druga pitanja koja su od značaja za luke u Crnoj Gori.

Javno dobro, pravo korišćenja i svojina

Član 2

Luka predstavlja dobro u opštoj upotrebi od interesa za Crnu Goru i dostupna je na korišćenje, pod jednakim uslovima, svim zainteresovanim fizičkim i pravnim licima u skladu sa zakonom.

Lučko zemljište i infrastruktura su u državnoj svojini.

Lučka suprastruktura može biti u svojini pravnih ili fizičkih lica.

Primjena zakona

Član 3

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na luke, područja luka u teritorijalnom moru i unutrašnjim morskim vodama Crne Gore, kao i na sva pravna i fizička lica koja pružaju lučke usluge ili koriste infrastrukturu na području luke, osim na vojne luke.

Korišćenje luke ili dijela luke, lučke infrastrukture i suprastrukture, pružanje lučkih usluga i obavljanje ostalih djelatnosti u luci koje su sa tim uslugama u privrednoj, saobraćajnoj ili tehnološkoj vezi vrši se u skladu sa ovim zakonom i propisima koji uređuju javno-privatno partnerstvo.

Primjena propisa prilikom izgradnje

Član 4

Izgradnja i rekonstrukcija objekata lučke infrastrukture i suprastrukture vrši se u skladu sa propisima koji uređuju planiranje i uređenje prostora, izgradnju objekata i zaštitu životne sredine.

Načela upravljanja, korišćenja i razvoja luka

Član 5

Upravljanje, korišćenje i kreiranje politike razvoja luka zasnivaju se na načelima:

- 1) zaštite javnog i pojedinačnog interesa, pri čemu pojedinačni interesi ne smiju štetiti javnom interesu;
- 2) poštovanja moralnog i etičkog kodeksa;
- 3) održivog razvoja;
- 4) zaštite od požara, eksplozija, industrijskih incidenata, zaštite i zdravlja na radu;
- 5) sigurnosti, bezbjednosti i zaštite životne sredine;
- 6) ekonomičnosti i efikasnosti;

- 7) transparentnosti i učešća javnosti;
- 8) ravnopravnog pristupa tržištu;
- 9) stvaranja uslova za pristup, kretanje i boravak lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom;
- 10) usaglašenosti sa evropskom regulativom;
- 11) razvoja digitalne lučke infrastrukture - digitalne interoperabilnosti i saradnje učesnika kroz Port Community System (PCS).

U cilju ostvarivanja načela iz stava 1 ovog člana, organi državne uprave, organi lokalne uprave i druga pravna i fizička lica u procesu upravljanja, korišćenja i kreiranja politike razvoja luka dužni su da međusobno sarađuju.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 7

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **bitva** je dio lučke ili brodske opreme koji služi za vezivanje plovnih objekata;
- 2) **brod** je pomorsko plovilo bilo koje vrste koje se upotrebljava u morskoj sredini, uključujući ribarske plovne objekte, rekreacione plovne objekte, hidrokrilne plovne objekte, plovne objekte na vazdušnom jastuku i uranjajuće i plutajuće objekte;
- 3) **brodogradilišna luka** je luka u kojoj se brod ili drugi plovni objekat gradi, kao i luka namijenjena za pristajanje, sidrenje i zaštitu brodova ili drugih plovnih objekata radi održavanja, popravke i prepravke;
- 4) **brodski otpad** je sav otpad, uključujući ostatke tereta, koji se stvara tokom rada broda ili tokom djelatnosti utovara, istovara i čišćenja i koji je obuhvaćen područjem primjene priloga I., II., IV., V. i VI. konvenciji MARPOL, kao i pasivno ulovljen otpad;
- 5) **česta pristajanja u luku** su posjete broda istoj luci najmanje jednom u četrnaest dana;
- 6) **dovoljan skladišni kapacitet** je dovoljan kapacitet za skladištenje otpada na brodu od trenutka isplavlivanja do sljedeće luke pristajanja, uključujući otpad koji će vjerovatno nastati tokom putovanja;
- 7) **digitalna lučka infrastruktura** je skup informacionih i komunikacionih sistema, platformi i digitalnih alata, koji omogućavaju elektronsko upravljanje, razmjenu i obradu podataka između učesnika u lučkim i pomorskim operacijama;
- 8) **GISIS** je globalni integrisani informacioni sistem o brodovima koji je uspostavio IMO;
- 9) **indirektna naknada** je naknada plaćena za pružanje usluga lučkih uređaja za prihvatanje bez obzira na stvarnu isporuku broskog otpada;
- 10) **jaružanje** je uklanjanje pijeska, taloga ili drugih materija sa dna plovnog puta za pristup luci ili unutar lučkog područja koje je u nadležnosti Organa uprave, odnosno Pravnog lica, uključujući zbrinjavanje uklonjenog materijala, kako bi se plovnim objektima omogućio nesmetani pristup luci, a sastoji se od početnog uklanjanja (glavno jaružanje) i od jaružanja za održavanje dubina kako bi se plovni put održavao pristupačnim, a da pritom nije lučka usluga koja se nudi korisniku;
- 11) **javni plovni objekat** je brod ili drugi plovni objekat koji koriste organi državne uprave i služi isključivo u neprivredne svrhe, osim ratnog broda ili drugog ratnog plovnog objekta;
- 12) **koncedent** je davalac koncesije;

- 13) **koncesija** je pravo korišćenja luke ili dijela luke i pružanje lučkih usluga u luci, koje koncedent ugovorom ustupa koncesionaru na određeno vrijeme pod uslovima utvrđenim ovim zakonom;
- 14) **koncesionar** je privredni subjekt čija je ponuda izabrana u postupku dodjele koncesije i sa kojim je zaključen ugovor o koncesiji;
- 15) **konvencija MARPOL** je Međunarodna konvencija o sprečavanju zagađenja mora sa brodova, sa izmjenama i dopunama;
- 16) **ležarina plovnog objekta** je boravak plovnog objekta na operativnoj obali bez vršenja brodskih operacija utovara, istovara i pretovara tereta, ukrcaja i iskrcaja putnika, podizanja i spuštanja ili snabdijevanja plovnog objekta;
- 17) **linijski saobraćaj** je saobraćaj koji se zasniva na objavljenom ili planiranom rasporedu isplivljavanja i uplovljavanja između utvrđenih luka ili opetovani prijelazi koji predstavljaju prihvaćeni raspored;
- 18) **lučka infrastruktura** je operativna i osnovna infrastruktura;
- 19) **lučka suprastruktura** obuhvata objekte i postrojenja izgrađene na lučkom području, kao što su poslovne zgrade, skladišta, silosi, rezervoari i instalacije, pretovarni mostovi, stalno učvršćeni ili pokretni kranovi i dizalice, pokretni dokovi, radionice i druge objekte i postrojenja;
- 20) **luka** je područje kopna i vode čija infrastruktura i oprema prvenstveno omogućavaju prihvrat plovnih objekata, njihov utovar i istovar, skladištenje robe, primanje i isporuku te robe i ukrcaj i iskrcaj putnika, posade i drugih lica i svaku drugu infrastrukturu potrebnu pružaocima i korisnicima lučkih usluga unutar lučkog područja;
- 21) **luka nautičkog turizma - marina** je luka namijenjena za vezivanje, smještaj, čuvanje, zaštitu, održavanje, popravku, opremanje i sidrenje jahti, čamaca i drugih plovnih objekata;
- 22) **lučke usluge** su usluge od javnog značaja i mogu biti osnovne i pomoćne lučke usluge;
- 23) **lučki gat** je dio operativne obale namijenjen za pristajanje i vezivanje plovnih objekata;
- 24) **lučki uređaj za prihvrat** je bilo koje postrojenje koje je fiksno, plutajuće ili mobilno i koje je u stanju pružiti uslugu prihvata brodskog otpada;
- 25) **manevar** označava upravljanje brodom u luci prilikom pristajanja, isplivljavanja i okretanja;
- 26) **nadležno tijelo** je organ uprave nadležan za poslove upravljanja lukama (u daljem tekstu: Organ uprave) ili Pravno lice koje upravlja morskim dobrom (u daljem tekstu: Pravno lice);
- 27) **naknada za upotrebu lučke infrastrukture** je naknada koja se naplaćuje u korist Organa uprave ili Pravnog lica, za: upotrebu operativne obale, sidrište luke i ležarinu;
- 28) **naknada za lučke usluge** je naknada koja se naplaćuje u korist pružalaca lučkih usluga, a koju plaćaju korisnici takvih usluga;
- 29) **nautičko sidrište** je dio morskog akvatorijuma opremljen uređajima za sidrenje;
- 30) **obrada** je postupak prerade ili zbrinjavanja, uključujući postupke pripreme prije prerade ili zbrinjavanja;
- 31) **obaveza pružanja javnih usluga** je utvrđen ili određen uslov za osiguranje pružanja onih lučkih usluga ili aktivnosti od opšteg interesa koje operater, kad bi razmatrao sopstvene poslovne interese, ne bi preuzeo ili ga ne bi preuzeo do jednake mjere ili pod istim uslovima;
- 32) **operativna infrastruktura** obuhvata lučka postrojenja, operativnu obalu, privezišta, objekte i opremu namijenjenu pretovaru brodova (lučke gatove, ro-ro rampe, opremu za vezivanje brodova, bokobrane, bitve i slično), lučke, drumske i željezničke saobraćajnice, elektro-energetsku, telekomunikacionu, vodovodnu i kanizacionu mrežu i cjevovode unutar luke, koju je koncesionar dobio na korišćenje;
- 33) **osnovne lučke usluge** su:

- vezivanje;
 - rukovanje teretom;
 - putničke usluge;
 - snabdijevanje gorivom;
 - sakupljanje broskog otpada i ostataka tereta;
 - pilotaža;
 - tegljenje;
- 34) **osnovna infrastruktura** obuhvata objekte zaštite luke od vjetrova i visokih valova (lukobrane, nasipe i slično), lučke, drumske i željezničke saobraćajnice, elektro-energetsku, telekomunikacionu, vodovodnu i kanalizacionu mrežu i cjevovode unutar luke koja se može koristiti pod jednakim uslovima;
- 35) **ostaci tereta** su ostaci bilo kojeg tereta na brodu, na palubi ili u skladištima ili tankovima, koji ostanu nakon djelatnosti utovara i istovara, uključujući višak ili prosuti teret tokom djelatnosti utovara i istovara, bez obzira na to nalazi li se u mokrom ili suvom stanju ili je sadržan u vodi od ispiranja, isključujući teretnu prašinu koja ostaje na palubi nakon metenja ili prašinu na spoljnim površinama broda;
- 36) **pasivno ulovljen otpad** je otpad sakupljen u mrežama tokom ribolovnih operacija;
- 37) **Port Community System (PCS)** predstavljaju digitalnu lučku infrastrukturu i neutralnu i otvorenu elektronsku platformu koja omogućava inteligentnu i bezbjednu razmjenu informacija između javnih i privatnih subjekata, optimizujući, upravljajući i automatizujući lučke i logističke procese putem jedinstvene predaje podataka i povezivanja transportnih i logističkih lanaca;
- 38) **pilotaža** je usluga davanja stručnih savjeta ili vođenja plovnog objekta, koju pruža pilot kako bi se omogućio siguran ulazak ili izlazak plovnog objekta u ili iz luke i sigurno manevrisanje unutar luke;
- 39) **plovni put za pristup** je pristup luci plovnim putem sa otvorenog mora, kao što su lučki prilazi, otvoreni dijelovi luke, rijeke, morski kanali i fjordovi ukoliko je taj plovni put u nadležnosti Organa uprave ili Pravnog lica;
- 40) **pomorski saobraćaj na kratkim relacijama** je prevoz tereta i putnika morskim putem između luka koje su u Evropi ili između tih luka i luka u neevropskim zemljama koje imaju obalu sa zatvorenim morima koji graniče sa Evropom;
- 41) **pomoćne lučke usluge** su:
- privredne djelatnosti koje se obavljaju u lukama i koje su neposredno u funkciji obavljanja osnovnih lučkih djelatnosti i sa njima su u logističkoj, tehnološkoj ili ekonomskoj vezi (fumigacija i deratizacija, pranje brodske robe, pomorske agencije, špedicije, zastupanja u carinskim i poreskim postupcima, poslovi kontrole količine i kvaliteta robe i ostale djelatnosti isporuke dobara i pružanja usluga manjeg obima);
 - privredne djelatnosti koje se obavljaju u lukama, a nijesu neposredno u funkciji obavljanja osnovnih lučkih djelatnosti;
- 42) **pružalac lučkih usluga** je privredno društvo, pravno lice ili preduzetnik koji za naknadu pruža ili namjerava da pruža jednu ili više vrsta lučkih usluga;
- 43) **putničke usluge** su organizacija, prihvata i otprema putnika, njihovog prtljaga i njihovih vozila između plovnog objekta kojim se prevoze i obale, a uključuje i obradu ličnih podataka i prevoz putnika unutar određenog putničkog terminala;
- 44) **redovna pristajanja u luku** su ponavljajuća putovanja istog broda koja čine stalni uzorak između utvrđenih luka ili niz putovanja od i do iste luke bez međupristajanja;
- 45) **rekreativni plovni objekat** je brod bilo koje vrste dužine trupa od 2,5 metara ili više, nezavisno o pogonu, namijenjen sportu ili razonodi i koji se ne koristi za trgovinu;
- 46) **ribarska luka** je luka ili dio luke namijenjena za smještaj, čuvanje, zaštitu, održavanje, popravku, opremanje i sidrenje ribarskih brodova i čamaca, iskrcaj i plasman ulova;

- 47) **ribarski plovni objekat** je bilo koji brod opremljen ili korišćen u komercijalne svrhe za ulov ribe ili drugih živih organizama iz mora;
- 48) **ro-ro rampa** je objekat namijenjen za komercijalni pretovar brodova i služi za iskrcaj i ukrcaj ro - ro brodova ili za savladavanje razlike u visini tereta za potrebe kretanja vozila sa jednog nivoa na drugi;
- 49) **rukovanje teretom** je organizacija i rukovanje teretom između plovnih objekata kojim se teret prevozi i obale, bilo za uvoz, izvoz ili prevoz tereta, uključujući obradu, privezivanje, odvezivanje, slaganje tereta, prevoz i privremeno skladištenje tereta na odgovarajućem terminalu za rukovanje teretom, a direktno povezano sa prevozom tereta, kao i skladištenje, pražnjenje, ponovno pakiranje ili bilo koju drugu uslugu sa dodanom vrijednošću povezanu sa teretom kojim se rukuje;
- 50) **sakupljanje broorskog otpada i ostataka tereta** je prihvatanje broorskog otpada i ostataka tereta upotrebom postrojenja koje je fiksno, plutajuće ili prenosno i koje može prihvatiti broorski otpad ili ostatke tereta;
- 51) **servisno privezište** je jedinstven prostor upotrebljive obale dužine do 50 metara, opremljen opremom za dizanje, spuštanje i izvlačenje plovila, uz koji se nalazi kopneni dio privezišta maksimalne površine do 1000 m², te dio morskog akvatorijuma, koji služi obavljanju djelatnosti servisiranja plovnih objekata i namijenjen je pristajanju plovila radi servisa;
- 52) **sidrište** je dio morskog akvatorijuma namijenjen za sidrenje i/ili vezivanje plovnih objekata;
- 53) **sidrište luke** je dio područja luke na kojem je dozvoljen boravak plovnih objekata u očekivanju slobodnog veza u luci, očekivanju spremnosti tereta ili radi obavljanja ukrcaja i iskrcaja roba i/ili putnika kao i za smjenu posade, snabdijevanja plovnog objekta, dostave rezervnih dijelova i drugih uobičajenih potreba plovnog objekta, koje može biti opremljeno za vezivanje;
- 54) **snabdijevanje gorivom** je snabdijevanje plovnih objekata čvrstim, tečnim ili gorivom u gasovitom stanju ili bilo kojim drugim izvorom energije za pogon plovnih objekata i za njihovo opšte ili posebno snabdijevanje energijom za vrijeme boravka na vezi;
- 55) **tegljenje** je pomoć plovnom objektu vučom i/ili potiskivanjem kako bi se omogućio siguran ulazak ili izlazak iz luke ili sigurna plovidba unutar luke pružanjem pomoći u manevrisanju plovnom objektom;
- 56) **trgovačka luka** je luka namijenjena za smještaj, operacije rukovanja teretom, putničke usluge, zaštitu i sidrenje brodova, kao i obavljanje drugih djelatnosti koje su sa tim uslugama u privrednoj, saobraćajnoj ili tehnološkoj vezi;
- 57) **ugovor o pružanju lučke usluge** je formalan i pravno obavezujući ugovor ili akt sa jednakim pravnom snagom zaključen između Organa uprave, odnosno Pravnog lica i pružalaca lučkih usluga, nezavisno od načina izbora pružalaca lučkih usluga;
- 58) **upravljačko tijelo luke** je javni organ ili privatno društvo koje u skladu sa ovim zakonom ima za cilj da zajedno sa drugim djelatnostima ili bez njih, vodi lučku infrastrukturu ili upravlja sa njom i izvršava jedan ili više sljedećih zadataka u dotičnoj luci: koordinaciju lučkog saobraćaja, upravljanje lučkim saobraćajem, koordinaciju aktivnosti operatera prisutnih u dotičnoj luci i kontrolu aktivnosti operatera prisutnih u dotičnoj luci;
- 59) **vezivanje** je usluga privezivanja i odvezivanja, uključujući premještanje uz obalu, potrebno za sigurno upravljanje plovnom objektom u luci ili na vodnom putu za pristup luci;
- 60) **vojna luka** je luka namijenjena za smještaj, čuvanje, zaštitu, održavanje, popravku i sidrenje ratnih brodova i plovnih objekata Vojske Crne Gore i stranih ratnih brodova uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove odbrane;
- 61) **privezište (mandrač)** je posebno izgrađeni jedinstven prostor upotrebljive obale dužine

- do 50 metara sa pripadajućim sidrenim sistemom i dijelom morskog akvatorijuma, sa direktnim pješačkim pristupom do plovniha objekata, koje služi za privez čamaca i jahti;
- 62) **RO-RO privezište** je posebno izgrađeni jedinstven prostor upotrebljive obale prilagođen za prihvat RO-RO brodova;
- 63) **suvi vez** predstavlja dio prostora na kopnu, koji je namijenjen za skladištenje odnosno odlaganje plovniha objekata, u cilju čuvanja ili servisiranja (suvi vez može biti na otvorenom odnosno zatvorenom prostoru);
- 64) **vez** je prostor u luci, na privezištu, obali odnosno na sidrištu koji je opremljen sa odgovarajućom infrastrukturom i namijenjan pristajanju, vezivanju i boravku plovniha objekata.

II. PODJELA LUKA

Podjela luka prema vrsti pomorskog saobraćaja

Član 8

Prema vrsti pomorskog saobraćaja, luke se dijele na luke otvorene za međunarodni pomorski saobraćaj i luke otvorene za unutrašnji pomorski saobraćaj.

Luka otvorena za međunarodni pomorski saobraćaj koristi se i za unutrašnji pomorski saobraćaj.

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), određuje luke i propisuje uslove za luke iz stava 1 ovog člana.

Podjela luka prema namjeni

Član 9

Prema namjeni luke se dijele na:

- 1) trgovačke luke;
- 2) luke nautičkog turizma - marine;
- 3) brodogradilišne luke;
- 4) ribarske luke;

Uslove koje moraju ispunjavati luke iz stava 1 ovog člana, propisuje Vlada.

Odluku o namjeni luka iz stava 1 ovog člana, donosi Vlada.

Dio luke iz stava 1 ovog člana, može da bude namijenjen za potrebe odbrane i bezbjednosti.

Odluku o namjeni dijela luke iz stava 1 ovog člana, za potrebe odbrane i bezbjednosti donosi Vlada.

Djelovi luke

Član 10

Luke iz člana 8 ovog zakona, mogu da imaju sledeće dijelove:

- operativni dio luke;
- komunalni dio luke;
- ribarski dio luke;
- nautički dio luke.

Pri određivanju namjene dijelova luke iz stava 1 ovog člana, u kojima ne postoje definisane prostorne, tehnološke i organizacione cjeline – terminali, obezbjeđuje se prije svega operativni dio luke za potrebe obavljanja unutrašnjeg pomorskog saobraćaja, a nakon toga komunalni i ribarski dio luke.

Granice i režim korišćenja pojedinih dijelova luke propisuje Vlada.

Operativni dio luke

Član 11

Operativni dio luke je namijenjen isključivo obavljanju lučkih operacija (rukovanje teretom, ukrcaj, iskrcaj putnika, snabdijevanje, tegljenje, pilotaža), sa pristupnom infrastrukturom i bezbjednosnim zonama.

Na operativnom dijelu luke može se odrediti iskrcajno mjesto za ribarske plovne objekte u skladu sa propisom kojim je uređen prostor.

Komunalni dio luke

Član 12

Komunalni dio luke je namijenjen za stalni vez plovnih objekata i dijeli se na:

- stalni vez plovnih objekata registrovanih za privredne svrhe; i
- stalni vez čamaca registrovanih za lične potrebe.

Na komunalnom dijelu luke namijenjenom za privredne svrhe dozvoljeno je obavljanje djelatnosti ukrcaja i iskrcaja lica i stvari odnosno iznajmljivanje plovnog objekta, u skladu sa namjenom plovnog objekta za koji je ugovor o stalnom vezu zaključen.

Koncesionar luke može zaključiti ugovor o stalnom vezu isključivo sa vlasnikom plovnog objekta za plovni objekat, koji pretežno boravi na tom području i upisan je u upisnik nadležne i područne organizacione jedinice organa Ministarstva (u daljem tekstu: Lučka kapetanija).

Prednost za dobijanje jednog stalnog veza imaju vlasnici plovnih objekata koji imaju prebivalište, odnosno sjedište na području jedinice lokalne samouprave u kojoj se luka nalazi.

Prilikom dodjele pojedinog stalnog veza na komunalnom dijelu luke polvni objekti se grupišu prema dužini i namjeni.

Koncesionar luke dužan je da javno objavi listu zaključenih ugovora o stalnom vezu i listu čekanja koja sadrži podatke o imenu ili oznaci plovnog objekta i njegovom vlasniku.

Nautički dio luke

Član 13

Nautički dio luke (marina) je namijenjen za vez jahti i čamaca.

Ribarski dio luke

Član 14

Ribarski dio luke je namijenjen za vez ribarskih brodova i čamaca, a sastoji se od operativne obale i stalnog veza za ribarske brodove i čamce.

Obala iz stava 1 ovog člana, namijenjena je isključivo za ukrcaj, iskrcaj i prekrcaj ulova ribe i drugih morskih organizama ili njihovih proizvoda iz privrednog ribolova na moru.

Odluku o proglašenju obale iz stava 1 ovog člana, određivanju njenih granica i radnog vremena, uslovima i načinu korišćenja propisuje Vlada.

Obala iz stava 1 ovog člana, mora da bude posebno označena.

Uz svako iskrcajno mjesto na obali iz stava 1 ovog člana potrebno je navesti podatke koji moraju da budu javno dostupni.

Koncesionar može da zaključi ugovor o stalnom vezu isključivo sa vlasnikom ribarskog broda odnosno čamca, koji pretežno boravi na tom području i upisan je u upisniku nadležne Lučke kapetanije.

Prednost za dobijanje jednog veza u ribarskom dijelu luke ima vlasnik ribarskog broda odnosno čamca koji ima prebivalište, odnosno sjedište na području jedinice lokalne samouprave u kojoj se luka nalazi.

Podjela luka prema značaju

Član 15

Prema značaju luke se dijele na:

- 1) luke od nacionalnog značaja; i

2) luke od lokalnog značaja.

Luke iz stava 1 ovog člana, određuje Vlada u skladu sa strategijom razvoja luka, planovima ulaganja u luke, planovima prostornoga planiranja i pravilima o tržišnoj konkurenciji.

III. UPRAVLJANJE LUKAMA

Nacionalni savjet za luke

Član 16

Radi strateškog planiranja i koordinacije politike razvoja luka Vlada osniva Nacionalni savjet za luke (u daljem tekstu: Nacionalni savjet).

Nacionalni savjet:

- 1) izrađuje i predlaže nacionalnu politiku luka;
- 2) promoviše razvoj digitalne lučke infrastrukture;
- 3) obezbjeđuje uključivanje svih relevantnih javnih i privatnih aktera;
- 4) nadzire izradu i sprovođenje master planova luka;
- 5) predlaže investicione projekte i mjere podsticaja;
- 6) obavlja i druge poslove.

Nacionalni savjet ima jedanaest članova.

Nacionalni savjet čine: predstavnik organa državne uprave nadležan za poslove pomorstva (u daljem tekstu: Ministarstvo), predstavnici organa državne uprave nadležnih za unutrašnje poslove, finansije, prostornog planiranja, ekologije, saobraćaja, predstavnik Organa uprave, predstavnik organa uprave nadležnog za poslove carina, predstavnik pravnog lica koje upravlja morskim dobrom, predstavnik nevladinih organizacija (NVO), predstavnik luka od nacionalnog od nacionalnog značaja, predstavnik Privredne komore i predstavnik lokalnih zajednica.

Članovi Nacionalnog savjeta za svoj rad imaju pravo na naknadu koju utvrđuje Vlada, a po pribavljenoj potvrdi o raspoloživim sredstvima od organa državne uprave nadležnog za poslove finansija.

Bliži sastav, mandat i druga pitanja od značaja za rad Nacionalnog savjeta propisuje Vlada.

Upravljanje lukama

Član 17

Upravljanje lukama od nacionalnog i lokalnog značaja odnosi se na postupak dodjele prava korišćenja luka i lučkih usluga u skladu sa ovim zakonom.

Lukama od nacionalnog značaja upravlja Organ uprave u skladu sa ovim zakonom.

Lukama od lokalnog značaja upravlja Pravno lice u skladu sa ovim zakonom.

Lučkim uslugama u lukama iz stava 2 ovog člana upravlja Organ uprave.

Lučkim uslugama u lukama iz stava 3 ovog člana upravlja Pravno lice, osim uslugama iz stava 6 ovog člana.

Organ uprave upravlja lučkim uslugama - pilotažom i tegljenjem, bez obzira na značaj luke.

Organ uprave i Pravno lice

Član 18

Organ uprave i Pravno lice vrše upravne i sa njima povezane stručne poslove, koji se odnose na:

- 1) staranje o izgradnji, rekonstrukciji, održavanju i upravljanju lukom ili djelom luke koja nije data na korišćenje u skladu sa zakonom;
- 2) kontrolu i nadzor nad izgradnjom, rekonstrukcijom, održavanjem i korišćenjem luke ili dijela luke, pružanjem lučkih usluga i obavljanjem ostalih djelatnosti u luci, koje su date na korišćenje;
- 3) obezbjeđenje uslova za obavljanje pomorskog saobraćaja i lučkih usluga u luci i na sidrištu luke;

- 4) pripremu planova razvoja luka;
- 5) obezbjeđenje poslovanja luke u skladu sa tržišnim principima;
- 6) utvrđivanju maksimalnog iznosa naknade za lučke usluge;
- 7) kontrolu izvršavanja ugovora u skladu sa ovim zakonom;
- 8) regulaciju i koordinaciju odnosa i aktivnosti između privatnih partnera koji imaju zaključene ugovore o korišćenju luka;
- 9) donošenje rješenja o plaćanju naknade za upotrebu operativne obale, sidrišta i ležarinu plovnih objekata;
- 10) definisanje osnovne i operativne lučke infrastrukture u lukama od nacionalnog značaja i u lukama od lokalnog značaja, u kojima djelatnosti obavljaju dva i više lučkih operatora;
- 11) donošenje Plana prostorne organizacije;
- 12) kontrolu rada svih privrednih subjekata na lučkom području i usklađenost njihovog rada sa ovim zakonom, odnosno ugovorom o koncesiji;
- 13) zabranu rada onim privrednim subjektima kod kojih je, prilikom inspekcijskog nadzora, utvrđeno da nemaju potpisane ugovore o koncesiji, a pružaju lučke usluge;
- 14) druge poslove u skladu sa zakonom.

Organ uprave vrši poslove uspostavljanja i održivosti PCS u lukama od nacionalnog značaja.

Sredstva za obavljanje poslova

Član 19

Sredstva za obavljanje poslova Organa uprave obezbjeđuju se u Budžetu Crne Gore (u daljem tekstu: Budžet) po osnovu:

- 1) naknade ostvarene od ugovora o koncesiji;
- 2) naknade za upotrebu lučke infrastrukture;
- 3) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Sredstva za obavljanje poslova u lukama od lokalnog značaja Pravno lice obezbjeđuje iz:

- 1) naknade ostvarene od ugovora o koncesiji;
- 2) naknade za upotrebu lučke infrastrukture;
- 3) drugih izvora u skladu sa zakonom.

U skladu sa ugovorom o koncesiji, koncesionar plaća naknadu za korišćenje luke, odnosno za obavljanje usluga u luci.

Dio naknade iz stava 1 ovog člana, usmjerava se jedinici lokalne samouprave na čijoj teritoriji se luka nalazi, u skladu sa zakonom koji uređuje finansiranje jedinica lokalne samouprave.

Naknade koje plaćaju korisnici usluga u lukama

Član 20

Korisnici usluga u lukama plaćaju:

- 1) naknade za upotrebu lučke infrastrukture, i to za: upotrebu operativne obale, sidrište luke i ležarinu;
- 2) naknade za lučke usluge.

Plaćanje naknade za upotrebu operativne obale isključuje obavezu plaćanja naknade za ležarinu broda ili drugog plovnog objekta i obratno za taj vremenski period.

Naknade iz stava 1 tačka 1 ovog člana, ne plaćaju ratni i javni plovni objekti crnogorske državne pripadnosti, kao ni strani ratni brodovi i brodovi kada borave u luci, radi iskrcavanja spašenih brodolomnika, umrlih ili bolesnih lica i njihovih pratilaca za vrijeme dok traju te radnje.

Visinu naknada iz stava 1 tačka 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo u zavisnosti od namjene luke, značaja luke, vrste pomorskog saobraćaja i stanja lučke infrastrukture i drugih elemenata.

Namjena naknada za upotrebu lučke infrastrukture

Član 21

Naknade iz člana 19 tačka 1 ovog zakona, za luke od nacionalnog značaja su prihod Budžeta, a za luke od lokalnog značaja Pravnog lica.

Naknade iz stava 1 ovog člana, koriste se za:

- 1) investiciono održavanje i izgradnju osnovne infrastrukture;
- 2) jaružanje u luci i na sidrištu luke.

Naknada za upotrebu operativne obale

Član 22

Naknada za upotrebu operativne obale plaća se za korištenje luke u svrhu ukrcaja i iskrcaja tereta, putnika i vozila sa uređenih lučkih površina.

Naknada iz stava 1 ovog člana, može da se odredi u zavisnosti od količine i vrste tereta, odnosno broj putnika i vozila ili dužinu obale odnosno plovnog objekta.

Naknade iz stava 1 ovog člana, plaća vlasnik plovnog objekta ili brodar koji koristi luku.

Naknada za ležarinu

Član 23

Naknada za ležarinu plovnih objekata plaća se za korištenje luke u bilo koju svrhu osim radi ukrcaja i iskrcaja tereta, putnika i vozila sa uređenih lučkih površina.

Naknada iz stava 1 ovog člana, može se odrediti samo u odnosu na vrijeme tokom kojeg brod koristi luku i na dužinu i namjenu broda.

Naknada iz stava 1 ovog člana, ne plaća se za vrijeme za koje se plaća naknada za upotrebu operativne obale.

Naknade iz stava 1 ovog člana, plaća vlasnik plovnog objekta ili brodar koji koristi luku.

Naknada za sidrište luke

Član 24

Naknada za upotrebu sidrišta luka naplaćuje se za brod ili drugi plovni objekat koji koristi sidrište luke.

Naknada iz stava 1 ovog člana, može da se odredi samo u odnosu na vrijeme tokom kojeg plovni objekat koristi luku i u zavisnosti od dužine i namjene.

Naknade iz stava 1 ovog člana, plaća vlasnik plovnog objekta ili brodar koji koristi luku.

Nalog za plaćanje naknade za upotrebu lučke infrastrukture

Član 25

Naknade za upotrebu lučke infrastrukture plaćaju se na osnovu naloga za plaćanje.

Sadržaj i obrazac naloga iz stava 1 propisuje Ministarstvo.

Naknada za lučku uslugu

Član 26

Naknadu za lučku uslugu korisnici lučkih usluga plaćaju koncesionaru za usluge koje im koncesionar isporuči na osnovu ugovora o koncesiji.

Koncesionar određuje naknadu za lučku uslugu koja ne može da bude veća od iznosa naknade koje je odredio Organ uprave, odnosno Pravno lice, i o tome ih obavještava

Pri određivanju maksimalnog iznosa naknada Organ uprave, odnosno Pravno lice, treba da vodi računa da ne ugrozi poslovanje koncesionara i privredni interes Crne Gore.

Ugovorom o koncesiji moraju se predvidjeti način i rokovi izmjene najviših iznosa lučkih naknada.

IV. KORIŠĆENJE LUKE ILI DIJELA LUKE, LUČKE INFRASTRUKTURE I SUPRASTRUKTURE I PRUŽANJE LUČKIH USLUGA – RUKOVANJE TERETOM I PUTNIČKE USLUGE

Primjena propisa za dodjelu koncesije

Član 27

Pravo korišćenja luke ili dijela luke, lučke infrastrukture i suprastrukture, pravo pružanja lučkih usluga – rukovanje teretom i putničke usluge i pravo izgradnje, rekonstrukcije i održavanja luke ili dijela luke, lučke infrastrukture i suprastrukture stiče se dodjelom koncesije u skladu sa zakonom kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo.

Zabranjeno je korišćenje luke ili dijela luke, lučke infrastrukture i suprastrukture, pružanje lučkih usluga – rukovanje teretom i putničke usluge i izgradnja, rekonstrukcija i održavanje luke ili dijela luke, lučke infrastrukture i suprastrukture ako nije u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Dodjela koncesije Privrednom društvu

Član 28

Izuzetno od člana 27 ovog zakona, za pravo korišćenja već izgrađene luke ili dijela luke, lučke infrastrukture i suprastrukture, pravo pružanja lučkih usluga – rukovanje teretom i putničke usluge i pravo izgradnje, rekonstrukcije i održavanja luke ili dijela luke, lučke infrastrukture i suprastrukture, koncesija se može dodijeliti privrednom društvu koje je u većinskom vlasništvu države ili drugom pravnom licu čiji je osnivač država ili vrši javna ovlašćenja (u daljem tekstu: Privredno društvo), na osnovu odluke Vlade, bez sprovođenja postupka javnog poziva u skladu sa ovim zakonom.

Dodjela koncesije iz stava 1 ovog člana dozvoljena je isključivo kada je to neophodno radi zaštite javnog interesa, naročito zbog:

- 1) obezbjeđenja kontinuiteta obavljanja lučkih djelatnosti;
- 2) zaštite i upravljanja infrastrukturom i suprastrukturom od strateškog značaja;
- 3) zaštite, očuvanja i unapređenja državne imovine, uključujući sprečavanje njenog propadanja, devastacije, oštećenja, smanjenja vrijednosti ili gubitka funkcionalnosti;
- 4) ispunjavanja međunarodnih obaveza države u oblasti pomorske sigurnosti;
- 5) sprječavanja prekida u funkcionisanju luke, kada drugi privredni subjekti ne mogu obezbijediti sigurnost, stabilnost i kontinuitet obavljanja djelatnosti.

Predlog za donošenje odluke Vlade

Član 29

Vlada donosi odluku iz člana 28 ovog zakona na osnovu predloga Organa uprave, a na zahtjev Privrednog društva.

Predlog iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) opis državne lučke infrastrukture i suprastrukture koja se daje u koncesiju;
- 2) obrazloženje javnog interesa, uključujući razloge zaštite državne imovine;
- 3) predlog obima korišćenja i koncesionih prava;
- 4) procjenu finansijskih, ekonomskih i budžetskih efekata;
- 5) procjenu rizika po bezbjednost plovidbe i funkcionisanje luke;
- 6) analizu usklađenosti sa razvojnim i prostornim planovima;

- 7) analizu usklađenosti sa propisima o državnoj pomoći i zaštiti konkurencije;
- 8) procjenu nužnosti i proporcionalnosti dodjele koncesije bez javnog poziva.

Organ uprave dužan je da uz predlog priloži izvještaj o provjeri uslova iz člana 30 ovog zakona.

Ispunjenost uslova Privrednog društva

Član 30

Prije odlučivanja o dodjeli koncesije iz člana 28 ovog zakona, Organ uprave utvrđuje da li Privredno društvo u ispunjava sljedeće uslove:

- 1) tehničku sposobnost za upravljanje infrastrukturom i suprastrukturom;
- 2) postojanje adekvatnog stručnog, sertifikovanog i ovlašćenog kadra;
- 3) finansijsku sposobnost za obavljanje djelatnosti i održavanje lučke imovine;
- 4) organizacionu sposobnost i implementiran sistem upravljanja sigurnošću;
- 5) urednost poslovanja i izmirene poreske obaveze;
- 6) da preuzimanjem upravljanja neće doći do ugrožavanja, propadanja, devastacije ili smanjenja vrijednosti državne imovine.

Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana Organa uprave vrši na osnovu dokumentacije i neposrednim uviđajem.

Ako Privredno društvo ne ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, ne može mu se dodijeliti koncesija.

Sadržaj odluke Vlade o dodjeli koncesije

Član 31

Odluka Vlade iz člana 28 ovog zakona naročito sadrži:

- 1) naziv i sjedište privrednog društva;
- 2) opis državne lučke infrastrukture i suprastrukture koja se daje u koncesiju;
- 3) djelatnosti koje koncesionar može obavljati;
- 4) obim i granice koncesionog područja;
- 5) rok trajanja koncesije;
- 6) iznos fiksne i varijabilne koncesione naknade ili osnov za njihovo određivanje;
- 7) obaveze koncesionara u pogledu zaštite, održavanja, očuvanja i unapređenja državne imovine;
- 8) instrumente obezbjeđenja izvršenja obaveza;
- 9) obaveze izvještavanja i nadzora;
- 10) razloge javnog interesa, uključujući razloge zaštite državne imovine;
- 11) uputstvo o pravnom lijeku.

Ugovor o koncesiji

Član 32

Na osnovu odluke Vlade iz člana 28 ovog zakona, Organ uprave zaključuje ugovor o koncesiji sa Privrednim društvom.

Ugovor o koncesiji obavezno sadrži:

- 1) obavezu koncesionara da čuva, održava, zaštiti i unapređuje državnu imovinu, uz zabranu njene devastacije i neadekvatnog korišćenja;
- 2) plan održavanja, rekonstrukcije i investicija;
- 3) instrumente obezbjeđenja izvršenja obaveza (bankarske garancije, polise osiguranja i sl.);
- 4) mehanizme nadzora i redovnog izvještavanja;
- 5) uslove za vraćanje imovine po prestanku koncesije.

Odluka Vlade i ugovor o koncesiji objavljuju se u „Službenom listu Crne Gore“ i upisuju u Registar koncesija.

Podaci iz ugovora su javni, osim dijelova koji predstavljaju poslovnu tajnu u skladu sa zakonom.

Obaveza zaštite državne imovine

Član 33

Privredno društvo iz člana 32 ovog zakona dužno je da lučko područje i lučku infrastrukturu koristi, održava i štiti sa pažnjom dobrog privrednika i u skladu sa njenom namjenom.

Lučko područje i lučku infrastrukturu mora se koristiti tako da se:

- 1) obezbijedi očuvanje i funkcionalnost imovine;
- 2) spriječi propadanje, devastacija, oštećenje ili smanjenje vrijednosti;
- 3) obezbijedi racionalna i održiva upotreba;
- 4) obezbijedi kontinuitet pružanja djelatnosti od javnog interesa;
- 5) ne ugrožava sigurnost plovidbe i zaštita životne sredine.

Postupanje suprotno ovom članu predstavlja povredu javnog interesa i osnov je za mjere nadzora i druge postupke u skladu sa ovim zakonom.

Privredno društvo dužno je da Organu uprave bez odlaganja prijavi svaku opasnost, štetu ili rizik po državnu imovinu.

Oduzimanje koncesije

Član 34

Koncesija dodijeljena u skladu sa članom 28 ovog zakona oduzima se ako Privredno društvo:

- 1) ne izvršava obaveze iz ugovora o koncesiji;
- 2) koristi državnu imovinu suprotno njenoj namjeni;
- 3) postupa na način koji dovodi do oštećenja, devastacije, propadanja ili smanjenja vrijednosti državne lučke imovine;
- 4) ugrozi Sigurnost plovidbe, sigurnost u luci ili zaštitu životne sredine;
- 5) ne održava lučku infrastrukturu;
- 6) ne izvršava finansijske obaveze iz ugovora, uključujući plaćanje koncesione naknade;
- 7) dostavi netačne podatke od značaja za zaključenje ili sprovođenje ugovora o koncesiji;
- 8) ne postupi po rješenju Organa uprave kojim se nalaže otklanjanje nepravilnosti;
- 9) onemogućava vršenje nadzora ili ne dostavlja propisane izvještaje;
- 10) ne ispunjava uslove člana 30 ovog zakona.

Nedozvoljena državna pomoć

Član 35

Osim u slučaju iz člana 34 ovog zakona koncesija se oduzima i ako Agencija za zaštitu konkurencije u postupku nadzora utvrdi da koncesija predstavlja nedozvoljenu državnu pomoć koja se ne može uskladiti sa propisima o državnoj pomoći.

Rješenje Organa uprave o oduzimanju koncesije

Član 36

Oduzimanje koncesije vrši se rješenjem Organa uprave, koje sadrži:

- 1) razloge oduzimanja;
- 2) nalog za prestanak korišćenja državne lučke imovine;
- 3) rok i uslove za predaju imovine;
- 4) obavezu naknade štete, ako je primjenjivo;
- 5) uputstvo o pravnom lijeku.

Vlaćanje koncesionog područja

Član 37

Privredno društvo je dužno da koncesiono područje koje je dobilo u koncesiju vrati u stanju koje odgovara redovnom održavanju i pravilnoj upotrebi, bez odlaganja, a najkasnije u roku određenom rješenjem o oduzimanju koncesije.

Prestanak prava korišćenja koncesionog područja

Član 38

Oduzimanjem koncesije prestaje pravo korišćenja koncesionog područja i sva prava iz ugovora o koncesiji, a ne utiče na obavezu koncesionara da naknadi štetu nanесenu državnoj imovini.

Objavlјivanje u Službenom listu

Član 39

Rješenje o oduzimanju koncesije objavljuje se u „Službenom listu Crne Gore“ i upisuje u Registar koncesija.

V. PRUŽANJE LUČKIH USLUGA I FINANANSIJSKA TRANSPARENTNOST

Postupak za izdavanje odobrenja za pružanje osnovnih lučkih usluga

Član 40

Postupak za izdavanje odobrenja za pružanje osnovnih lučkih usluga pokreće se na zahtjev privrednog društva, pravnog lica ili preduzetnika.

Organ uprave ili Pravno lice može da objavi javni poziv za dodjelu odobrenja za pojedine kategorije lučkih usluga, kada je to potrebno radi organizacije i nesmetanog funkcionisanja rada u luci.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana se podnosi u pisanom ili elektronskom obliku.

Organ uprave može, radi ispunjenja javnog interesa - sigurnosti plovidbe, zaštite ljudskih života i imovine, kao i održavanja reda u pomorskom saobraćaju, obavljati lučke usluge tegljenja u svim lukama, bez obzira na njihov značaj.

Uslovi za dobijanje odobrenja

Član 41

Ispunjenost uslova za izdavanje odobrenja iz člana 40 ovog zakona utvrđuje Organ uprave odnosno Pravno lice.

Odobrenje se izdaje na zahtjev privrednog društva, pravnog lica ili preduzetnika koji osim uslova iz člana 55 ovog zakona, ispunjava i sljedeće uslove:

- 1) da je registrovan u Centralnom registru privrednih subjekata za obavljanje djelatnosti koja odgovara lučkoj usluzi;
- 2) da mu u posljednje tri godine nije oduzeto odobrenje za istu lučku uslugu, osim ako je od oduzimanja protekao rok od najmanje tri godine;
- 3) da odgovorna lica nijesu pravosnažno osuđena za krivična djela koja bi ih činila nepodobnim za obavljanje djelatnosti;
- 4) da ispunjava posebne uslove za specifične lučke usluge, kada je to primjenjivo.

Dokazi o ispunjenosti uslova

Član 42

Uz zahtjev za izdavanje odobrenja prilažu se dokazi o ispunjenosti uslova iz čl. 41 i 55 ovog zakona.

Provjera ispunjenosti uslova

Član 43

Postupak provjere i ispunjenosti uslova iz člana 41 ovog člana provjerava Organ uprave, odnosno Pravno lice.

Organ uprave, odnosno Pravno lice po potrebi vrše neposredni uviđaj, tehnički pregled opreme i plovila, kao i provjeru kadrovske i finansijske sposobnosti.

Ako zahtjev nije potpun, podnosilac se poziva da u ostavljenom roku otkloni nedostatke.

Odluka o zahtjevu

Član 44

Ako su ispunjeni uslovi iz člana 41 ovog zakona, Organ uprave, odnosno Pravno lice, donose rješenje o izdavanju odobrenja.

Ako uslovi nijesu ispunjeni, donosi se rješenje o odbijanju zahtjeva.

Protiv rješenja može se izjaviti žalba u skladu sa zakonom.

Rješenje o odobrenju

Član 45

Rješenje o odobrenju naročito sadrži:

- 1) vrstu i obim lučke usluge;
- 2) uslove obavljanja usluge;
- 3) rok važenja odobrenja;
- 4) posebne tehničke i kadrovske zahtjeve;
- 5) iznos naknade iz člana 46 ovog zakona
- 6) uputstvo o pravnom lijeku.

Naknada za odobrenje i godišnja naknada

Član 46

Pružalac lučke usluge je dužan da plati naknadu za izdavanje odobrenja i da plaća godišnju naknadu za korišćenje odobrenja, za period na koji je izdato odobrenje.

Naknade iz st. 1 i 2 ovog člana predstavljaju prihod nadležnog organa koji izdaje odobrenje.

Visinu naknade i način njenog plaćanja propisuje Ministarstvo.

Trajanje i obnavljanje odobrenja

Član 47

Odobrenje se izdaje na period do deset godina.

Odobrenje izdato na rok kraći od roka iz stava 1 ovog člana može se produžiti na zahtjev pružaoca lučkih usluga do isteka deset godina, a skratiti samo ako se skraćanjem ne ugrožava sigurnost funkcionisanja tržišta.

Zahtjev za obnavljanje podnosi se najkasnije 60 dana prije isteka važenja.

Za lučke usluge koje se obavljaju u okviru koncesionog područja, odobrenje ne može važiti duže od roka koncesije.

Dužnosti pružaoca lučkih usluga

Član 48

Pružalac lučkih usluga koji ima odobrenje dužan je da:

- 1) usluge obavlja u skladu sa propisima i standardima sigurnosti;
- 2) održava opremu i plovne objekte u ispravnom stanju;
- 3) poštuje propise o redu u luci i zaštiti životne sredine;

- 4) vodi propisane evidencije o obavljenim uslugama;
- 5) dostavlja nadležnom organu podatke i izvještaje propisane aktima Ministarstva;
- 6) odmah obavijesti nadležni organ o promjenama koje utiču na ispunjenost uslova iz čl. 41 i 55 ovog zakona.

Oduzimanje odobrenja

Član 49

Organ uprave, odnosno Pravno lice mogu oduzeti odobrenje ako pružalac lučki usluga:

- 1) prestane da ispunjava uslove iz člana 37 ovog zakona;
- 2) ako ne ispunjava
- 3) grubo ili ponovljeno krši propise o bezbjednosti, redu u luci ili zaštiti životne sredine;
- 4) ne postupi po rješenju o otklanjanju nepravilnosti;
- 5) ne obavlja uslugu duži period bez opravdanog razloga;
- 6) ima neizmirene obaveze prema upravljaču luke ili nadležnom organu;
- 7) u postupku provjere dostavi netačne podatke.

Protiv rješenja o oduzimanju može se izjaviti žalba u skladu sa zakonom.

Prestanak odobrenja

Član 50

Odobrenje prestaje da važi:

- 1) istekom roka;
- 2) na zahtjev privrednog subjekta;
- 3) brisanjem subjekta iz registra;
- 4) oduzimanjem odobrenja u skladu sa članom 44 ovog zakona.

Registar izdatih i oduzetih odobrenja

Član 51

Organ uprave, odnosno Pravno lice vode registar izdatih, obnovljenih i oduzetih odobrenja.

Registar je javan.

Sadržaj registra propisuje Ministarstvo.

Organizacija lučkih usluga

Član 52

Prilikom organizacije pružanja lučkih usluga u lukama primjenjuju se:

- minimalni uslovi za pružanje lučkih usluga;
- ograničenje broja pružalaca usluga;
- obaveze pružanja javnih usluga;
- ograničenja povezana sa unutarašnjim operaterima.

Organ uprave ili Pravno lice mogu da odluče da neće uvoditi nijedan od uslova iz stava 1 ovog člana na jednu ili više lučkih usluga.

Uslovi pristupa objektima, postrojenjima i opremi luke moraju da budu pravični, razumni i nediskriminirajući.

Nedozvoljeno obavljanje djelatnosti

Član 53

Zabranjeno je svako obavljanje djelatnosti za koju je potrebno koncesija ili odobrenje, a koja se obavlja bez prethodno dodijeljene koncesije ili odobrenja.

Koncesionaru, odnosno pružaocu lučkih usluga zabranjeno je obavljanje djelatnosti izvan obima koncesije odnosno odobrenja.

Obavljanjem djelatnosti izvan obima koncesije, odnosno odobrenja smatra se svako prekoračenje ovlaštenja koja proizlaze iz ugovora o koncesiji, odnosno odobrenja, uključujući bilo koji oblik samovoljnog proširenja primjene tih ovlaštenja.

Zabranjeno je obavljanje bilo koje djelatnosti koja služi ili je neposredno ili posredno usmjerena na nezakonito korišćenje predmeta koncesije, odnosno odobrenja, uključujući korišćenje dobra stečenog nezakonitim korišćenjem predmeta koncesije, odnosno odobrenja za obavljanje druge djelatnosti i/ili sticanje materijalne koristi.

Organ uprave ili Pravno lice ima ovlaštenje da, po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresovanog lica, donese rješenje o zabrani pružanja lučkih usluga subjektu koji nije koncesionar ili pružalac lučkih usluga ili ne ispunjava minimalne uslove propisane ovim zakonom.

Rješenje iz stava 5 ovog člana sprovodi se bez odlaganja.

Pružanje pomoćnih lučkih usluga

Član 54

Pružanje pomoćnih lučkih usluga dodjeljuje se na osnovu dozvole koju izdaje Organ uprave ili Pravno lice na zahtjev privrednog društva, pravnog lica ili preduzetnika.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se privrednom društvu, pravnom licu ili preduzetniku koji osim uslova iz člana 41 ovog zakona, ima zaključen ugovor o pružanju pomoćnih lučkih usluga sa korisnicima luke (brodovlasnik, brodar, kompanija).

Dozvola iz stava 1 ovog člana, izdaje se na period do tri godine.

Organ uprave ili Pravno lice može da objavi javni poziv za dodjelu dozvola za pojedine kategorije pomoćnih lučkih usluga, kada je to potrebno radi organizacije i nesmetanog funkcionisanja rada u luci.

Organ uprave ili Pravno lice može da odbije ili ukine dozvolu iz stava 1 ovog člana, za pružanje pomoćnih lučkih usluga u slučaju:

- neistinitih podataka;
- neispunjavanja ili gubitka minimalnih uslova;
- teže ili ponovljene povrede reda u luci;
- ugrožavanja bezbjednosti; ili
- zagađenja životne sredine i neplaćanje naknada.

Organ uprave ili Pravno lice vodi evidenciju izdatih dozvola iz stava 1 ovog člana, za pružanje pomoćnih lučkih usluga, sa osnovnim podacima (subjekat, vrsta usluge, rok važenja).

Pomoćne lučke usluge koje nijesu neposredno u funkciji obavljanja osnovnih lučkih usluga ne mogu se obavljati u lukama ako se time isključuje ili ograničava obavljanje osnovnih lučkih usluga.

Pružalac pomoćnih lučkih usluga, dužan je da plati naknadu za dobijanje dozvole iz stava 1 ovog člana, i da plaća godišnju naknadu za period na koji je izdata dozvola.

Naknadu iz stava 8 ovog člana, propisuje Ministarstvo i prihod je Budžeta za luke od nacionalnog značaja, odnosno Pravnog lica, za luke od lokalnog značaja i koristi se za održavanje i unapređenje osnovne lučke infrastrukture.

Zabranjeno je obavljanje pomoćnih lučkih usluga ako za obavljanje tih usluga nije izdata dozvola iz stava 1 ovog člana.

Minimalni uslovi za pružanje lučkih usluga

Član 55

Pružalac lučkih usluga, mora da ispunjava minimalne uslove za pružanje lučke usluge.

Minimalni uslovi za pružanje lučkih usluga odnose se na:

- 1) stručne kvalifikacije pružalaca lučkih usluga i njihovih zaposlenih;
- 2) finansijsku sposobnost pružalaca lučkih usluga;
- 3) opremu potrebnu za pružanje odgovarajuće lučke usluge u redovnim i sigurnim uslovima, i sposobnost održavanja te opreme na odgovarajućem nivou;
- 4) dostupnost odgovarajuće lučke usluge svim korisnicima, na svim vezovima i bez prekida, danju i noću, tokom cijele godine;
- 5) usklađenost sa uslovima pomorske sigurnosti, bezbjednosne zaštite luke i pristupa luci, njenim postrojenjima, opremi, zaposlenim i drugim licima;
- 6) usklađenost sa propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine;
- 7) usklađenost sa propisima kojima se uređuju socijalni i radni odnosi i propisima kojima se uređuju uslovi u pogledu broja zaposlenih i uslovi povezani sa satima rada i satima odmora za pomorce;
- 8) da ima zaposlena lica sa odgovarajućom stručnom spremom, sertifikatima i položenim stručnim ispitima, odnosno da ima zaključen ugovor sa stručnim licem koje posjeduje te kvalifikacije;
- 9) dobar ugled pružaoca lučke usluge.

Minimalni uslovi moraju da:

- 1) budu transparentni, objektivni, nediskriminirajući, proporcionalni i odgovarajući za kategoriju i vrstu pojedine lučke usluge;
- 2) se realizuju do isteka dodijeljenog prava na pružanje lučke usluge.

Ministarstvo može, radi obezbjeđenja potpune usklađenosti sa stavom 2 tačka 7 ovog člana, da obaveže plovne objekte koji se pretežno koriste za tegljenje ili vezivanje u lukama na teritoriji Crne Gore, da plove pod crnogorskom zastavom, o čemu obavještava Evropsku Komisiju prije objavljivanja poziva za nadmetanje, odnosno prije uvođenja obaveze plovidbe pod crnogorskom zastavom, ako poziv za nadmetanje nije predviđen.

Organ uprave, odnosno Pravno lice objavljuje na svojoj internet stranici minimalne uslove iz stava 2 ovog člana i postupak dodjele prava na pružanje lučkih usluga pod tim uslovima, najmanje tri mjeseca prije datuma od kojeg ti uslovi postaju primjenjivi.

Postupak za obezbjeđivanje ispunjavanja minimalnih uslova

Član 56

Organ uprave ili Pravno lice, dužno je da sa pružaocima lučkih usluga postupa transparentno, objektivno, nediskriminirajuće i proporcionalno.

Organ uprave ili Pravno lice dodjeljuje ili uskraćuje pravo na pružanje lučkih usluga na osnovu minimalnih uslova iz člana 55 ovog zakona, najkasnije u roku od četiri mjeseca od prijema zahtjeva i potrebne dokumentacije za dodjelu prava.

U slučaju uskraćivanja prava na pružanje lučkih usluga Organ uprave, odnosno Pravno lice, dužno je da sačini obrazloženje o neispunjenosti minimalnih uslova iz člana 55 stav 2 ovoga zakona

Ograničenje broja pružalaca lučkih usluga

Član 57

Organ uprave, odnosno Pravno lice može da ograniči broj pružalaca lučkih usluga za određenu lučku uslugu, ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

- 1) postoji nedostatak ili rezervisana upotreba zemljišta ili obalnog prostora pod uslovom da je ograničenje u skladu sa odlukama ili planovima Organa uprave, odnosno Pravnog lica i prema potrebi, drugih nadležnih državnih organa u skladu sa zakonom;
- 2) ne postoji ograničenje koje ometa izvršavanje obaveze pružanja javnih usluga iz člana 59 ovog zakona, ili ne postoji ograničenje koje uzrokuje pretjerano visoke troškove u vezi sa izvršavanjem tih obaveza Organu uprave, odnosno Pravnom licu ili korisnicima luke;

- 3) ne postoji ograničenje koje je suprotno potrebi za obezbjeđivanjem sigurnih ili za zaštitu životne sredine prihvatljivih lučkih operacija;
- 4) da je značaj lučke infrastrukture ili priroda lučkog saobraćaja takva da djelatnost više pružalaca lučkih usluga u luci ne bi bila moguća.

Organ uprave, odnosno Pravno lice objavljuje svaki predlog ograničenja broja pružalaca lučkih usluga sa obrazloženjem u skladu sa stavom 1 ovoga člana, tri mjeseca prije donošenja odluke o ograničenju broja pružalaca lučkih usluga, radi davanja primjedbi zainteresovanih strana u razumnom roku.

Organ uprave, odnosno Pravno lice na svojoj internet stranici javno objavljuje odluku o ograničenju broja pružalaca lučkih usluga.

Ako Organ uprave, odnosno Pravno lice ustanovi da lučki sektor, zajedno sa svojim lučkim uslugama, sprovodi djelatnost koja je direktno izložena tržišnom takmičenju u tom slučaju ne moraju se objaviti predlog ograničenja broja pružalaca iz stava 2 ovog člana i odluka iz stava 3 ovog člana.

Ako Organ uprave, odnosno Pravno lice odluči da ograniči broj pružalaca lučkih usluga, dužno je da sprovede postupak izbora koji mora da bude otvoren za sve zainteresovane strane, te da bude nediskriminatorski i transparentan.

Organ uprave, odnosno Pravno lice objavljuje informacije o lučkim uslugama koje treba da se pružaju, kao i o postupku izbora, i obezbjeđuje da sve relevantne informacije potrebne za pripremu ponuda za pružanje lučkih usluga budu stvarno dostupne svim zainteresovanim stranama.

Zainteresovanim stranama mora se ostaviti rok za podnošenje prijava iz stava 6 ovog člana, koji ne može biti kraći od 30 dana.

Organ uprave odnosno Pravno lice objavljuje na svojim internet stranicama ili na drugi prikladan način informacije o lučkim uslugama koje se odnose na postupak izbora, i pripremu prijave zainteresovanih strana.

St. 5, 6 i 7 ovog člana ne primjenjuju se u slučajevima iz stava 4 ovog člana, i člana 60 ovoga zakona.

Svako ograničenje ili prestanak prava na pružanje lučke usluge, Organ uprave odnosno Pravno lice dužno je da detaljno obrazloži u skladu sa načelima iz člana 56 stav 1 ovog zakona.

Samostalno pružanje lučkih usluga

Član 58

Ako Organ uprave, odnosno Pravno lice samostalno pruža lučke usluge ili ih pruža pravno lice nad kojim Organ uprave, odnosno Pravno lice obavlja nadzor i postupak iz člana 57 ovog zakona, umjesto Organa uprave, odnosno Pravnog lica može preuzeti Ministarstvo, u cilju izbjegavanja sukoba interesa.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, broj pružalaca lučkih usluga ne smije da bude manji od dva, osim ako je ograničenje broja pružalaca lučkih usluga na jednog pružaoca u skladu sa članom 57 stav 1 ovog zakona.

Obaveza pružanja javne usluge

Član 59

Organ uprave, odnosno Pravno lice, može pružaoce lučkih usluga obavezati na pružanje javnih usluga povezanih sa lučkim uslugama u slučajevima kada je potrebno obezbijediti barem jedan od sljedećih uslova:

- 1) dostupnost lučke usluge svim korisnicima luke, na svim vezovima i bez prekida danju i noću, tokom cijele godine;
- 2) dostupnost usluge svim korisnicima pod jednakim uslovima;
- 3) troškovnu pristupačnost usluge za određene kategorije korisnika;
- 4) sigurnost, bezbjedonosnu zaštitu ili održivost lučkih operacija;

- 5) pružanje odgovarajućih javnih usluga prevoza;
- 6) teritorijalnu povezanost.

Obaveze pružanja javne usluge iz stava 1 ovog člana, moraju da budu jasno određene, transparentne, nediskriminirajuće i provjerljive i da garantuju jednakost pristupa svim pružaocima lučkih usluga sa sjedištem u Crnoj Gori ili Evropskoj uniji.

Ako Organ uprave, odnosno Pravno lice obaveže pružaoca lučkih usluga na pružanje javnih usluga za istu lučku uslugu u svim lukama otvorenim za međunarodni saobraćaj, Ministarstvo će o tome obavijestiti Evropsku Komisiju.

U slučaju poremećaja u pružanju lučkih usluga za koje su nametnute obaveze pružanja javnih usluga ili u slučaju neposrednog rizika od nastanka takve situacije, Organ uprave, odnosno Pravno lice, može izuzetno direktno dodijeliti pružanje usluga drugom pružaocu usluga na period do najviše dvije godine, i tokom tog perioda Organ uprave, odnosno Pravno lice je dužano sprovesti novi postupak izbora pružalaca lučkih usluga ili postupiti u skladu sa članom 60 ovog zakona.

Kolektivno sektorsko djelovanje ne predstavlja poremećaj u pružanju lučkih usluga iz stava 4 ovog člana.

Unutrašnji operater

Član 60

Organ uprave, odnosno Pravno lice može lučku uslugu pružati samostalno ili preko pravnog lica nad kojim obavlja nadzor kao nad svojim organizacionim jedinicama, pod uslovom da se član 55 ovog zakona, primjenjuje jednako na sve koncesionare, koji pružaju istu lučku uslugu, u skladu sa članom 57 ovog zakona.

U slučaju iz stava 1 ovog zakona, pružalac lučkih usluga smatra se unutrašnjim operaterom.

Obavljanje nadzora nad pravnim licem u skladu sa stavom 1 ovog člana smatra se obavljanje radnji koje imaju presudan uticaj na strateške ciljeve i na važnije odluke tog pravnog lica.

U slučajevima ograničavanja broja pružalaca lučkih usluga u skladu sa članom 57 stav 1 tač. 1 do 4 ovog zakona, unutrašnji operater ograničen je na pružanje dodijeljene lučke usluge samo u luci ili lukama u kojima mu je Organ uprave, odnosno Pravno lice dodijelilo pravo pružanja lučke usluge.

St. 1 do 4 ovog člana primjenjuju se isključivo u slučaju poremećaja u pružanju lučkih usluga iz člana 59 stav 4 ovog zakona.

Zaštita prava zaposlenih

Član 61

Organ uprave, odnosno Pravno lice dužno je da od odabranog pružaoca lučkih usluga zahtijeva da obezbijedi uslove rada u skladu sa propisima kojima su uređeni socijalni i radni odnosi.

U slučaju promjene pružaoca lučkih usluga, zbog dodjele ugovora o koncesiji, zaposleni imaju ista prava kao zaposleni u slučaju promjene poslodavca u skladu sa zakonom kojim su uređeni radni odnosi, kod novoimenovanog pružaoca lučkih usluga.

Finansijska transparentnost

Član 62

Sredstva koja se Organu uprave, odnosno Pravnom licu ili pružaocu lučke usluge, dodjeljuju iz Budžeta, moraju se transparentno voditi u računovodstvenom sistemu, kako bi se jasno prikazalo sljedeće:

- 1) javna sredstva koja se daju na raspolaganje;

- 2) javna sredstva koja se stavljaju na raspolaganje preko posrednika privrednih subjekata ili javnih finansijskih institucija;
- 3) namjena za koju su ta javna sredstva dodijeljena.

Ako Organ uprave, odnosno Pravno lice ili drugi pružalac lučke usluge koji prima javna sredstva samostalno pruža lučke usluge ili jaružanje ili takve usluge pruža drugi subjekt u njegovo ime, dužno je da za tu finansiranu lučku uslugu ili jaružanje vodi odvojeni računovodstveni sistem od sistema za druge djelatnosti, na način da su:

- 1) svi troškovi i prihodi pravilno dodijeljeni ili raspoređeni na osnovu dosljedne primjene i objektivno opravdanih načela troškovnog računovodstva;
- 2) načela troškovnog računovodstva prema kojima se vode posebni računi jasno utvrđena.

Sredstva iz stava 1 ovog člana, podrazumijevaju bilo kakav oblik javne finansijske pomoći, uključuju akcionarski kapital, bespovratna sredstva, sredstva koja se vraćaju samo u određenim okolnostima, zajmove uključujući prekoračenja po računu i predzajmove inekcija kapitala, te garancije Vlade.

Organ uprave, odnosno Pravno lice ili drugi pružalac lučke usluge koji te usluge pruža u ime Organa uprave, odnosno Pravnog lica dužan je čuvati podatke o finansijskim odnosima iz st. 1 i 2 ovog člana, u roku od pet godina od kraja fiskalne godine na koju se ti podaci odnose.

Organ uprave, odnosno Pravno lice ili drugi pružalac lučke usluge koji te usluge pruža u ime Organa uprave, odnosno Pravnog lica, u slučaju tužbe i na zahtjev, dužno je Ministarstvu staviti na raspolaganje podatke iz st. 1 i 2 ovog člana i druge relevantne podatke, radi utvrđivanja usklađenosti sa odredbama ovoga zakona.

Ministarstvo je dužno da podatke iz stava 5 ovog člana, dostavi Evropskoj Komisiji na zahtjev, u roku od tri mjeseca.

Ako Organ uprave, odnosno Pravno lice ili drugi pružalac lučke usluge koji te usluge pruža u ime Organa uprave, odnosno Pravnog lica nije primio javna sredstva u prethodnim obračunskim godinama, ali počne da ostvaruje korist od javnih sredstava, dužni da postupaju u skladu sa st. 1 i 2 ovoga člana, od obračunske godine koja slijedi nakon prenosa javnih sredstava.

Ako su javna sredstva isplaćena kao kompenzacija za obavezu pružanja javnih usluga, ona se posebno iskazuju u računovodstvenom sistemu i ne smiju se prenositi na bilo koju drugu uslugu ili poslovnu aktivnost.

Finansijska transparentnost naknade za lučke usluge

Član 63

Naknade za lučke usluge iz člana 20 ovog zakona, koje pruža unutrašnji operater u sklopu obaveze pružanja javne usluge, naknade za usluge pilotaže koje nijesu izložene efikasnoj tržišnoj konkurenciji, naknade koje naplaćuju pružaoci lučkih usluga, moraju da budu utvrđene transparentno, objektivno i nediskriminirajuće i da budu proporcionalne trošku pružene usluge.

Naknade za lučke usluge mogu da budu fakturisane u sklopu naknade za upotrebu lučke infrastrukture ili u sklopu drugih plaćanja i u tom slučaju pružalac lučkih usluga, Organ uprave, odnosno Pravno lice, osiguravaju da korisnik lučke usluge i dalje može lako prepoznati iznos naknade za lučke usluge.

Pružalac lučkih usluga, u slučaju tužbe i na zahtjev, dužan je Ministarstvu staviti na raspolaganje sve relevantne informacije o razlozima koji utiču na utvrđivanje strukture i nivo naknade za lučke usluge iz stava 1 ovog člana.

Finansijska transparentnost naknade za upotrebu lučke infrastrukture

Član 64

Naknade za upotrebu lučke infrastrukture iz člana 20 ovog zakona, mogu da budu fakturisane u sklopu naknade za lučke usluge ili u sklopu drugih plaćanja i u tom slučaju Organ uprave, odnosno Pravno lice je dužno da posebno iskaže iznos naknade za upotrebu lučke infrastrukture u sklopu tog računa.

Organ uprave, odnosno Pravno lice je dužno da strukturu i visinu naknade za upotrebu lučke infrastrukture utvrdi u skladu sa strategijom razvoja luka, planovima ulaganja u luke, planovima prostornoga planiranja i propisima kojima se uređuje tržišna konkurencija.

Organ uprave, odnosno Pravno lice može da utvrdi različitu visine naknade za upotrebu lučke infrastrukture, u zavisnosti od:

- 1) kategorije korisnika koji obavljaju humanitarnu, naučnu ili kulturnu djelatnost ili doprinose sigurnosti luke i efikasnijoj upotrebi lučke infrastrukture (brodovi bolnice, brodovi na naučnim ili humanitarnim misijama, tegljači i plutajuća servisna oprema luke);
- 2) korisnika koji obavljaju pomorski saobraćaj na kratkim relacijama ili djelatnost prevoza, a za cilj imaju visoki nivo zaštite životne sredine, energetske efikasnost ili emisiju CO₂ nižu od prosječne pri obavljanju djelatnosti prevoza.

Kriterijumi za utvrđivanje različitih visina naknade za upotrebu lučke infrastrukture iz stava 3 ovog člana moraju da budu transparentni, objektivni i nediskriminirajući i usklađeni sa propisima kojima se uređuje tržišna konkurencija, i propisima kojima je uređena državna pomoć.

Organ uprave, odnosno Pravno lice na svojim internet stranicama objavljuje informacije o vrsti i visini naknade za upotrebu lučke infrastrukture i promjenama vrste i visine naknade najmanje dva mjeseca prije tih promjena.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, Organ uprave, odnosno Pravno lice nije obavezno objaviti razlike u naknadama koje su rezultat pojedinačnih pregovora.

Organ uprave, odnosno Pravno lice u slučaju tužbe i na zahtjev dužno je Ministarstvu dostaviti podatke iz st. 1 do 5 ovog člana, i sve odgovarajuće podatke o elementima koji utiču na utvrđivanje strukture i visinu naknade za upotrebu lučke infrastrukture.

Na zahtjev Evropske Komisije, Ministarstvo dostavlja podatke iz stava 7 ovog člana.

Osposobljavanje zaposlenih

Član 65

Pružaoци lučkih usluga dužni su osigurati da njihovi zaposleni budu odgovarajuće osposobljeni u obavljanju radnih zadataka, pridajući poseban značaj zdravstvenim i sigurnosnim aspektima, i da se zahtjevi osposobljavanja sprovode redovno, posebno u slučajevima primjene tehnoloških inovacija.

Savjetovanje sa korisnicima luke i drugim licima

Član 66

Organ uprave, odnosno Pravno lice dužno je najmanje jednom godišnje sprovesti savjetovanje sa korisnicima luke o sistemu naplate naknade, uključujući savjetovanje o sprovođenju odredbi u skladu sa članom 60 ovog zakona.

Savjetovanja iz stava 1 ovog člana Organ uprave, odnosno Pravno lice može sprovesti i češće, naročito ukoliko su predmet savjetovanja bitne izmjene sistema naplate naknade za upotrebu lučke infrastrukture i naknade za lučke usluge, kao i u slučajevima kada unutrašnji operater pruža lučke usluge u sklopu obaveze pružanja javne usluge.

Organ uprave, odnosno Pravno lice, po potrebi, a najmanje jednom godišnje, dužno je sprovesti savjetovanje sa korisnicima luke i drugim zainteresovanim licima o ključnim pitanjima iz svoje nadležnosti u pogledu:

- 1) koordinacije lučkih usluga unutar lučkog područja;
- 2) mjera za unaprijeđenje veza sa zaleđem, uključujući mjere za razvoj i unaprijeđenje efikasnosti željezničkog saobraćaja i saobraćaja unutrašnjim morskim putevima;
- 3) sposobnosti administrativnih postupaka u luci i mjera za njihovo pojednostavnjenje;
- 4) pitanja zaštite životne sredine;

5) prostornog planiranja;

6) mjera za održavanje sigurnosti u lučkom području, uključujući, prema potrebi, zdravlje i sigurnost lučkih radnika.

Pružaoči lučkih usluga dužni su na internet stranicama ili na drugi prikladan način korisnicima luke staviti na raspolaganje sve potrebne informacije o prirodi i visini naknade za lučke usluge.

Organ uprave, odnosno Pravno lice i pružaoci lučkih usluga pri izvršavanju svojih obaveza iz ovog člana dužni su da poštuju povjerljivost poslovno osjetljivih informacija.

Izuzeca

Član 67

Čl. 52 do 60 ovog zakona ne primjenjuju se na rukovanje teretom i putničke usluge.

VI. ODOBRENJE ZA UPRAVLJANJE I PRUŽANJE USLUGA NA OSTALIM DJELOVIMA UNUTRAŠNJIH MORSKIH VODA I TERITORIJALNOG MORA

Nautičko sidrište

Član 68

Nautičko sidrište koristi se u privredne svrhe dodjelom odobrenja od strane Organa uprave u skladu sa čl. 39 do 51 ovog zakona.

Postupak za dodjelu odobrenja za nautička sidrišta pokreće privredno društvo, pravno lice ili preduzetnik.

Područje nautičkog sidrišta određuje se odobrenjem, vodeći računa o nesmetanoj plovidbi i pristupu obali.

Područje nautičkog sidrišta, mora da bude vidljivo i jasno označen na nautičkim kartama, a pomagala za sidrenje i vezivanje moraju da imaju ateste, u skladu sa propisima kojima se uređuje sigurnost plovidbe.

Lice kojem je dodijeljeno odobrenje za upravljanje nautičkog sidrišta (u daljem tekstu: operator nautičkog sidrišta) odgovorno je za sigurnost i red na sidrištu.

Operator nautičkog sidrišta dužan je, da prihvata komunalni otpad sa plovniha objekata i pruža druge usluge nautičarima u skladu sa odobrenjem.

Operator nautičkog sidrišta dužan je, da donese i primjenjuje Plan za prihvati i rukovanje otpadom na sidrištu.

Operator nautičkog sidrišta plaća Organu uprave naknadu koja je prihod Budžeta.

Korisnik nautičkog sidrišta (brod ili drugi plovni objekat koji koristi nautičko sidrište) plaća naknadu operatoru nautičkog sidrišta.

Naknada za nautičko sidrište koju plaća korisnik određuje se u zavisnosti od vremena tokom kojeg plovni objekat koristi sidrište i u odnosu na dužinu i namjenu plovnog objekta.

Maksimalni iznos naknade za nautičko sidrište koju plaća korisnik nautičkog sidrišta određuje Organ uprave.

Privezište (mandrač)

Član 69

Privezište (mandrač) se koristi u privredne svrhe na osnovu odobrenja koje izdaje Pravno lice u skladu sa zakonom.

Lice kojem je dodijeljeno odobrenje za upravljanje privezišta dužno je da donese i primjenjuje i primjenjuje Plan za prihvat i rukovanje otpadom na privezištu.

Servisno privezište

Član 70

Servisno privezište se koristi u privredne svrhe na osnovu odobrenja koje izdaje Pravno lice u skladu sa zakonom.

Lice kojem je dodijeljeno odobrenje za upravljanje servisnog privezišta dužno je dužno je da donese i primjenjuje Plan za prihvata i rukovanje otpadom na servisnom privezištu.

VII. RED U LUCI I OSTALIM DJELOVIMA UNUTRAŠNJIH MORSKIH VODA

Pravila sigurnosti i bezbjednosti

Član 71

Koncesionari luke, lica koja pružaju lučke usluge po osnovu odobrenja i dozvola, fizička i pravna lica i pomorski objekti koji koriste luku, dužni su da se pridržavaju uslova o redu u luci, sigurnosti plovidbe, zaštiti ljudskih života, bezbjednosnoj zaštiti, rukovanju teretom i zaštiti mora od zagađenja u skladu sa zakonom.

Rukovanje opasnim teretom

Član 72

Rukovanje opasnim teretom u luci može se obavljati samo u posebno određenim i opremljenim dijelovima luke.

Pod rukovanjem opasnim teretom podrazumijeva se utovar, istovar, prekrcaj, privremeno skladištenje, miješanje, odlaganje i svaki drugi vid manipulacije opasnim teretom na području luke.

Privredni subjekti koji rukuju opasnim teretom, moraju da ispunjavaju posebne tehničke i bezbjednosne uslove i moraju da imaju odobrenje organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove, kao i plan zaštite i postupanja u slučaju incidenta.

Rukovanje opasnim teretom u luci vrši se u skladu sa Međunarodnim kodeksom za pomorski prevoz opasnih materija (IMDG Code), kao i drugim međunarodnim konvencijama i standardima.

Zabranjeno je rukovanje opasnim teretom na lučkim površinama i objektima, koji nijesu određeni i opremljeni za tu svrhu.

Koncesionar luke dužan je da obezbijedi sprovođenje mjera bezbjednosti, zaštite životne sredine, zaštite od požara i eksplozije, kao i da obavijesti nadležnu lučku kapetaniju i organ uprave nadležan za poslove pomorske sigurnosti o svakom događaju koji predstavlja rizik po ljude, imovinu ili životnu sredinu.

Uslove, način rukovanja, skladištenja, označavanja, evidentiranja i nadzora nad opasnim teretima u lukama, kao i postupanje u slučaju nezgoda i havarija propisuje Ministarstvo uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove i organa državne uprave nadležnog za zaštitu životne sredine.

Brod koji prevozi čvrsti rasuti teret

Član 73

Brod koji prevozi čvrsti rasuti teret, mora da ima potvrdu o sposobnosti broda za prevoz čvrstog rasutog tereta, koja se može odnositi na više tereta ili samo na jedan određeni teret.

Lučki terminali za ukrcaj ili iskrcaj čvrstih rasutih tereta prihvataju samo one brodove za rasuti teret koji mogu na siguran način pristati uz uređaje za ukrcaj ili iskrcaj, uzimajući u obzir dubinu vode na pristaništu, najveću veličinu broda, uređaje za vez, bokoštitnike, siguran prilaz i moguće prepreke za postupke ukrcaja ili iskrcaja.

Oprema za ukrcaj i iskrcaj terminala mora biti ispravno sertifikovana i mora se održavati u dobrom stanju, u skladu s odgovarajućim pravilima i normama, i sa njom može da upravljati jedino ispravno osposobljeno i, prema potrebi, sertifikovano osoblje.

Ministarstvo provjerava usklađenost lučkih terminala u pogledu prikladnosti terminala, odgovornosti zapovjednika broda i predstavnika terminala i postupaka između brodova za rasuti teret i terminala.

Ministarstvo je dužno da svake tri godine dostavi Evropskoj komisiji izvještaj o rezultatima provjere iz stava 4 ovog člana.

Koncesionar luke i zapovjednik broda koji uplovljavaju u luke Crne Gore moraju primijeniti sigurnosne mjere za rasuti teret radi ukrcaja ili iskrcaja čvrstih rasutih tereta.

Sigurnosne mjere iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prevoz i rukovanje čvrstim rasutim teretima, vrši se u skladu sa ovim zakonom i pravilama priznate organizacije, odredbe SOLAS Konvencije iz 1974. sa Protokolima i svim izmjenama i dopunama, Međunarodnog kodeksa za sigurno rukovanje čvrstim rasutim teretima (IMSBC Code) i Međunarodnog kodeksa za sigurno ukrcavanje i iskrčavanje brodova za prevoz rasutih tereta (BLU Code).

Snabdijevanje pogonskim gorivom

Član 74

Na plovnom objektu koji se snabdijeva pogonskim gorivom u luci danju se mora vijoriti crvena zastava na najistaknutijem mjestu, a noću uključiti crveno svijetlo vidljivo sa svih strana horizonta i držati zatvoreni svi palubni otvori.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, posada i sigurnosna sredstva, sredstva za gašenje požara i sredstva za zaštitu mora od zagađenja moraju da budu u stanju pripravnosti za vrijeme snabdijevanja pogonskim gorivom u luci.

Prije početka snabdijevanja pogonskim gorivom, zapovjednik broda ili jahte, obavještava Lučku kapetaniju i koncesionara.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, prije početka snabdijevanja pogonskim gorivom u lukama nautičkog turizma, koncesionar obavještava Ministarstvo.

Način obavještanja iz st. 3 i 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Rukovanje pogonskim gorivom

Član 75

Koncesionar kojem je dodijeljena lučka usluga snabdijevanje pogonskim gorivom i koji upravlja napravama, uređajima i postrojenjima za prihvatanje, smještaj i snabdijevanje pogonskog goriva na lučkom području, dužan je prilikom rukovanja pogonskim gorivom preduzeti mjere za uspješno sprečavanje ispuštanja, isticanja ili širenja isteklog goriva u more ili na obalu.

Cjevovodi i spojnice postrojenja iz stava 1 ovog člana, moraju da se podvrgnu redovnom tromjesečnom pregledu koji vrši Lučka kapetanija.

Rukovanje pogonskim gorivom u lukama, kao i uslovi i način pod kojima se obavlja rukovanje i snabdijevanje pogonskim gorivom propisuje Ministarstvo.

Lučki prihvatni uređaji

Član 76

Plovni i plutajući objekti, dužni su da prazne spremišta čvrstog i tekućeg otpada, zauljanih voda, fekalija i ostataka tereta sa broda, kao i svih drugih materija koje zagađuju more samo na mjestima u luci ili izvan nje gdje postoje odgovarajući lučki prihvatni uređaji za prihvatanje ovih materija.

Brodar, agent ili zapovjednik broda 300 BT i više, koji plovi prema luci Crne Gore, osim ratnog i javnog broda, dužan je Organu uprave, koncesionaru koji vrši lučku uslugu sakupljanje brodskog otpada i ostataka tereta i Lučkoj kapetaniji dostaviti informaciju o brodskom otpadu.

Informacija iz stava 2 ovog člana, mora se nalaziti na brodu, po mogućnosti u elektronskom obliku, barem do sljedeće luke pristajanja i mora da bude dostupna za inspekcijski pregled.

Informacija o predatom otpadu, moraju da budu dostupne na brodu najmanje dvije godine i na zahtjev moraju da budu dostupne za inspekcijski pregled.

Sadržaj, način dostavljanja i čuvanja informacija propisuje Ministarstvo.

Obaveza opremanja luka i predaje broskog otpada i izuzeća

Član 77

Organ uprave, dužan je da osigura dodjelu koncesije za vršenje lučke usluge sakupljanje broskog otpada i ostataka tereta odgovarajućom opremom i lučkim prihvatnim uređajima za odvojeni prihvata otpada u skladu sa odredbama Konvencije MARPOL i zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom.

Lučki prihvatni uređaji moraju da budu u stanju da odvojeno prihvataju one vrste i količine otpada sa pomorskih objekata koji uobičajeno koriste tu luku na način da ne prouzrokuju nepotrebno kašnjenje brodova, uzimajući u obzir poslovne potrebe korisnika luke, veličinu i geografski položaj luke, vrstu brodova koji pristaju ili se koriste u toj luci.

Svaki brod prije isplovljenja iz luke, dužan je da preda sav broski otpad u lučke prihvatne uređaje u skladu sa odredbama za ispuštanje koje su utvrđene u Konvenciji MARPOL.

Izuzetno od stava 3 ovoga člana, Lučka kapetanija može da odobri brodu isplovljenje iz luke ili sa sidrišta bez prethodne predaje otpada u lučke prihvatne uređaje, ako iz informacija iz člana 76 st. 3 i 4 ovog zakona, proizlazi da postoji dovoljni namjenski skladišni kapacitet za cjelokupni otpad, koji se stvorio i koji će se stvoriti tokom planiranog putovanja do sljedeće luke pristajanja.

Lučka kapetanija može dozvoliti brodu isplovljenje sa sidrišta, bez prethodne predaje otpada u lučke prihvatne uređaje i u slučajevima kada brod pristaje na sidrištu tokom razdoblja manjeg od 24 sata ili u nepovoljnim vremenskim uslovima.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, Lučka kapetanija može da odobri brodu u linijskom saobraćaju predaju otpada odnosno plaćanje naknade samo u jednoj od luka koju brod redovno tiče, ako takva luka posjeduje primjerene lučke prihvatne uređaje i ako ne postoji negativan uticaj za pomorsku sigurnost, zdravlje, uslove života ili rada na brodu ili morsku sredinu.

Lučka kapetanija će zabraniti brodu nastavak putovanja i narediti predaju cjelokupnog broskog otpada u lučke prihvatne uređaje u luci u kojoj je brod privezan, a ako je brod usidren narediće njegovo isplovljenje sa sidrišta i uplovljenje u luku radi predaje otpada, u slučajevima ako:

1) se na osnovu dostupnih informacija, uključujući informacije dostupne u elektronskom obliku u sistemu jedinstvenog pomorskog prozora odnosno sistemu SafeSeaNet ili sistemu GISIS, ne može utvrditi da su u sljedećoj luci pristajanja dostupni primjereni lučki prihvatni uređaji;

2) je sljedeća luka pristajanja nepoznata;

3) se inspekcijskim pregledom utvrdi da brod nije isporučio broski otpad u lučke prihvatne uređaje u skladu sa odredbama ovoga zakona.

Način i postupak predaje, prihvata i sakupljanja otpada i ostataka tereta sa pomorskih objekata, razmjenu informacija o broskom otpadu, način i uslove izdavanja odobrenja iz st. 4 i 5 ovog člana, propisuje Ministarstvo uz prethodnu saglasnost organa državne uprave nadležnog za zaštitu životne sredine.

Plan za prihvati i rukovanje brodskim otpadom

Član 78

Organ uprave, dužan je da donese i primijenjuje Plana za prihvat i rukovanje brodskim otpadom (u daljnjem tekstu: Plan), za područje svake luke kojom upravlja, za period od pet godina.

Plan se donosi uz prethodno savjetovanje sa korisnicima luke ili predstavnicima korisnika luke, nadležnim organom jedinice lokalne samouprave, koncesionarom lučke usluge sakupljanja broskog otpada i ostataka tereta, organizacijama koje sprovode obaveze u vezi sa proširenom odgovornošću proizvođača i predstavnicima civilnog društva, brodarima brodova koji održavaju linijski saobraćaj kao i drugim brodarima koji uobičajeno koriste luku, i drugim zainteresiranim pravnim i fizičkim licima.

Savjetovanja se održavaju tokom početne izrade Plana i nakon njegovog donošenja, naročito kada se radi o znatnim promjenama.

Ako je to potrebno zbog efikasnosti, planovi se mogu izraditi za dvije ili više susjednih luka u istoj geografskoj regiji, odnosno luka kojima upravlja isti koncesionar, uz odgovarajući angažman svake luke, pod uslovom da je potreba za lučkim prihvatnim uređajima i njihova dostupnost utvrđena za svaku luku posebno.

Plan je potrebno izraditi u skladu sa veličinom luke, kategorijama, vrstama i veličinom plovniha objekata koji u nju pristaju ili se njome koriste, i planom obuhvatiti pojedine vrste otpada i ostataka tereta.

Plan, uključujući sve njegove izmjene i dopune, ovjerava nadležna lučka kapetanija na čijem području se luka nalazi.

Sadržaj Plana, bliži postupak donošenja, način odobravanja, dostupnost korisnicima, razmjenu informacija o sadržaju Plana propisuje Ministarstvo.

Naknada za prihvat i sakupljanje otpada

Član 79

Troškove osiguranja i korišćenja opreme i usluga lučkih prihvatnih uređaja snose pomorski objekti plaćanjem naknade za prihvat i sakupljanje otpada, koji ne uključuje ostatke tereta.

Svi pomorski objekti, osim ratnih i javnih brodova, koji uplovljavaju u luku, plaćaju indirektnu naknadu za prihvat i sakupljanje otpada nezavisno o stvarnoj predaji otpada.

Naknada se utvrđuje u odnosu na kategoriju, vrstu i veličinu plovniha objekta i u zavisnosti od radnog vremena luke, a visinu naknade utvrđuje Organ uprave.

Ako sredstva prikupljena indirektnom naknadom iz stava 2 ovog člana, nijesu dovoljna za osiguranje prihvata, sakupljanja i obrade otpada, Organ uprave, može da utvrdi i obavezu plaćanja naknade po vrsti i količini broskog otpada koji se stvarno preda, posebno u slučaju predaje opasnog otpada.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, naknada za prihvat i obradu otpada iz broskog sistema za prečišćavanje izduvniha gasova obračunava se na osnovu stvarne količine tog otpada.

Naknada iz stava 1 ovog člana, mora da bude pravična, transparentna, jednostavno utvrđiva, nediskriminatorna i mora da odražava stvarne troškove uređaja, opreme i usluga koje su stavljene na raspolaganje za prihvat i sakupljanje broskog otpada.

Naknada iz stava 2 ovog člana, umanjuje se ako:

- a) brod ima uveden sistem ekološki prihvatljivog i održivog upravljanja otpadom kojim smanjuje količinu broskog otpada;
- b) brod plovi na kratkim relacijama, posebno u slučaju kratkog trajektnog prevoza.

Naknada iz stava 2 ovog člana može se umanjiti, ili se mogu subvencijom podstaknuti brodovi za predaju postojanog tečnog otpada visoke viskoznosti koji su kao takvi klasifikovani MARPOL Prilogom I.

Kriterijumi, način i uslovi za utvrđivanje visine naknade iz stava 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Odbor za odlučivanje o prigovorima korisnika luke

Član 80

Ministarstvo je dužno osnovati Odbor za odlučivanje o prigovorima korisnika luke u vezi poslova rukovanja otpadom, koji odlučuje o prigovorima korisnika luke u vezi:

- a) predmeta savjetovanja iz člana 78 stav 2 ovog zakona;
- b) primjerenosti i održavanja lučkih prihvatnih uređaja;
- c) troškova rada lučkih prihvatnih uređaja i pružanja traženih, odnosno datih usluga;
- d) iznosa lučkih naknada za prihvrat otpada i ostataka tereta ili osnovica na osnovu kojih su one izračunate;
- e) naknade štete nastale zbog nepotrebnog kašnjenja koja je povezana sa isporukom ili prihvatom broskog otpada;
- f) drugih pitanja vezanih za rad luke povezanih sa predajom broskog otpada.

Postupak odlučivanja o prigovorima korisnika luke u vezi poslova rukovanja otpadom i radu Odbora za odlučivanje o prigovorima korisnika luke propisuje Ministarstvo.

Određivanje i označavanje granica luka i sidrišta luka

Član 81

Određivanje i označavanje granica luka i sidrišta luka za luke od nacionalnog, odnosno lokalnog značaja utvrđuje Vlada na predlog Organa uprave, odnosno Pravnog lica, a u skladu sa planskim dokumentom za obalno područje.

Označavanje granice sidrišta luke iz stava 1 ovog člana, vrši se uz saglasnost Lučke kapetanije.

Utvrđivanje granica i kriterijume za utvrđivanje granica lučkog područja i sidrišta luke, kao i način označavanja tih granica propisuje Vlada.

Zabrane

Član 82

U luci je zabranjeno:

- 1) onemogućiti pristup napravama za privez;
- 2) premještati, mijenjati ili uklanjati vez, sidro i/ili uređaj drugog plovnog i plutajućeg objekta, osim kad je to potrebno radi sprečavanja neposredne i očigledne štete ili kada je to potrebno zbog dolaska ili odlaska plovnog objekta;
- 3) obavljati bilo koju radnju kojom se nanosi šteta operativnim obalama;
- 4) vezivati plovne i plutajuće objekte za objekte sigurnosti plovidbe, naprave i uređaje koji nijesu namijenjeni za privez i kretati se po njima;
- 5) neovlašćeno postavljati, premještati, mijenjati, uklanjati ili oštećivati plovidbene i druge oznake ili naprave za privez;
- 6) zavarivati, ložiti vatru na obali ili na plovnom objektu ili na napravama za privez;
- 7) čistiti i strugati i bojati nadvodni ili podvodni dio oplata plovnog ili plutajućeg objekta;
- 8) korištenje sistema za pročišćavanje izduvnih gasova otvorenog tipa, kao i hibridnih sistema kada rade kao otvoreni;
- 9) na navozu držati čamac ili jahtu na kojoj se ne obavljaju radovi;
- 10) obavljati na plovnom objektu radove popravaka i rekonstrukcije oplata, palube, opreme i mašine izvan uobičajenih poslova;
- 11) držati u pogonu brodske propeler, osim zbog obavljanja potrebnog manevra broda;
- 12) kupati se, roniti u svrhu sporta i razonode, glisirati, vući skije ili učiti skijanje na vodi, u lučkom području, kao i na sidrištu luke;
- 13) oštećivati podvodne kablove i cjevovode;
- 14) rastavljati (rezati) plovne objekte;

- 15) čamce i druga plovila sa plovnih objekata koji su privezani ili usidreni u luci spuštati u more;
- 16) loviti ribu i druge morske organizme, postavljati ribolovne mreže i drugi ribolovni pribor unutar lučkog akvatorijuma, na plovnom putu na ulasku u luku, kao i na sidrištu luke;
- 17) na bilo koji način ugrožavati sigurnost plovidbe, ljudskih života i morske sredine.
- Zabrane iz stava 1 tač. 2, 6, 7, 10 i 14 ovog člana ne odnose se na brodogradilišne luke.
- Radnje iz stava 1 tač. 2, 6, 10, 14 i 15 ovog člana mogu se vršiti u lukama na osnovu odobrenja Lučke kapetanije, uz saglasnost koncesionara.
- Za odobrenje iz stava 2 ovog člana, koje se odnosi na radnje iz stava 1 tač. 6, 10 i 14 ovog člana, plaća se naknada koja je prihod Budžeta
- Visinu naknade propisuje Vlada.

Obaveze i odgovornosti

Član 83

Plovni objekat koji se nalazi u luci mora da bude spreman za manvrisanje i sigurno privezan, odnosno usidren.

O plovnom objektu koji je privezan u luci stara se njegov vlasnik, odnosno korisnik i odgovaran je za štetu koju pričinii drugim plovnim objektima, obali, uređajima, napravama, postrojenjima ili trećim licima.

Zatvaranje luke

Član 84

Lučka kapetanija može privremeno zatvoriti za saobraćaj luku ili dio luke, iz razloga sigurnosti plovidbe, zaštite mora od zagađivanja ili zaštite stanovništva od zaraznih bolesti.

Uslove za privremeno zatvaranje luke ili dijela luke i način obavješćavanja učesnika u pomorskom saobraćaju propisuje Ministarstvo.

Mjesto i prvenstvo veza

Član 85

Plovni objekat koji uplovljava u luku vezuje se na mjestu za privez na operativnoj obali ili na lučkom sidrištu koje odredi koncesionar uz saglasnost Lučke kapetanije.

Ukoliko se nakon izdavanja saglasnosti iz stava 1 ovog člana, po prijemu naknadnog obavješćenja Koncesionara utvrdi da je ugrožena sigurnost plovidbe, ljudski životi i objekti na obali ili moru ili postoji mogućnost od zagađivanja mora, Lučka kapetanija će preispitati datu saglasnost i po potrebi narediti da se plovni objekat premjesti.

Prvenstvo veza uz operativnu obalu u luci imaju plovni objekti koji prevoze putnike i plovni objekti redovnih linija sa objavljenim redom plovidbe.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, prvenstvo veza u luci imaju plovni objekti na kojima su ugroženi ljudski životi ili sigurnost plovidbe, kao i plovni objekti koji prevoze lako kvarljivi teret ili koji su u stanju havarije.

Koncesionar je dužan da obavijesti Lučku kapetaniju o razlozima promjene reda prvenstva iz stava 4 ovog člana.

Način održavanja reda

Član 86

Način održavanja reda u lukama propisuje Ministarstvo.

Red u lukama održava koncesionar kojem je luka ili dio luke, lučka operativna infrastruktura i suprastruktura, pružanje lučkih usluga i obavljanje ostalih djelatnosti u luci datih na korišćenje u skladu sa ovim zakonom.

Aktom iz stava 1 ovog člana propisat će se, pored ostalog, namjena luke ili dijelova luke, obaveza i procedura komunikacije, način uplovljavanja, pristajanja, vezivanja, premještanja, sidrenja i isplavljanja plovniha objekata i druga pitanja.

Tijelo odgovorno za rješavanje prigovora

Član 87

Za postupanje po prigovorima koje proizlaze iz primjene Uredbe (EU) 2017/352 za luke u Crnoj Gori obuhvaćene Uredbom (EU) 2017/352, nadležno je Ministarstvo.

Ministarstvo o prigovorima iz stava 1 ovog člana odlučuje u skladu sa članom 16. Uredbe (EU) 2017/352.

Prigovor iz stava 1 ovog člana podnosi pravno ili fizičko lice u pisanom obliku preko Organa uprave ili Pravnog lica.

Organ uprave ili Pravno lice objavljuje uputstvo za podnošenje prigovora iz stava 1 ovog člana na svojim internet stranicama ili na drugi prikladan način.

Mjerodavno tijelo za rješavanje o prigovorima i formalnim prigovorima

Član 88

O prigovorima iz člana 18. Uredbe (EU) 2017/352 i formalnim prigovorima iz člana 11. stava 5., člana 12. stava 3. i člana 13. stava 6. Uredbe (EU) 2017/352 rješenjem odlučuje Ministarstvo.

Protiv rješenja Ministarstva iz stava 1 ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Izveštavanje

Član 89

Ministarstvo je nadležno tijelo za svako obavještanje Evropske komisije u skladu sa Uredbom (EU) 2017/352, a posebno za izveštavanje Evropske komisije o postupku i organu odgovornom za rješavanje prigovora iz člana 87 ovog zakona i mjerodavnom tijelu za rješavanje formalnih prigovora i žalbi iz člana 88 ovog zakona, kao i o svim izmjenama tih informacija.

VIII. NADZOR

Sprovođenje zakona

Član 90

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor

Član 91

Inspekcijski nadzor vrše inspektori sigurnosti plovidbe u skladu sa ovim i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor. I

Inspektori sigurnosti plovidbe dužni su da inspekcijskim pregledima podvrgnu najmanje 15% od ukupnog broja pojedinačnih brodova koji godišnje pristane u lukama Crne Gore.

Ukupan broj pojedinačnih brodova koji godišnje pristaju u lukama Crne Gore izračunava se kao prosječan broj pojedinačnih brodova tokom tri prethodne godine, prema podacima iz sistema Thetis.

Izbor brodova nad kojima se sprovodi inspekcijski pregled iz ovoga člana zasniva se na mehanizmu Evropske unije za ciljanu provjeru na osnovu procjene rizika.

Ako Ministarstvo nije zadovoljno sa rezultatima inspekcijskog pregleda, ono osigurava, ne dovodeći u pitanje primjenu odredbi iz člana 93 ovog zakona, da brod ne napusti luku dok ne isporuči svoj otpad u lučki uređaj za prihvata.

Ovlašćenje inspektora sigurnosti plovidbe

Član 92

Pored ovlaštenja utvrđenih zakonom, inspektor sigurnosti plovidbe ima obavezu i ovlaštenje da u luci:

- 1) nadzire uplovljavanje, isplovljavanje, privezivanje, odvezivanje i sidrenje brodova, jahti, čamaca i drugih plovniha objekata i njihovu plovidbu unutar lučkog akvatorijuma;
- 2) nadzire ukrcaj i iskrcaj putnika, utovar, istovar i pretovar tereta, uključujući opasne terete, i po potrebi preduzima mjere za sprečavanje štete, nezgoda ili nesreća;
- 3) kontroliše održavanje čistoće u luci i na moru, uključujući sprečavanje i uklanjanje zagađenja sa plovniha objekata;
- 4) nadzire izvođenje lučke pilotaže, manevrisanje i drugih navigacionih operacija koje utiču na sigurnost plovidbe;
- 5) nadzire održavanje reda u luci i ostalim dijelovima unutrašnjih morskih voda, u skladu sa odredbama zakona o lukama;
- 6) pregleda postrojenja, uređaje, opremu i naprave smještene u luci da bi se izbjeglo ugrožavanje plovidbe, ljudskih života ili zagađenje obale i mora;
- 7) sprovodi inspekcijske nadzore, izriče mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i, po potrebi, podnosi prekršajne ili druge nadležne prijave;
- 8) sprovodi nadzor pružanja lučkih usluga i utvrđuje da li se one obavljaju uz važeću koncesiju ili odobrenje nadležnog tijela;
- 9) u slučaju nezakonitih aktivnosti pružanja lučkih usluga bez koncesije i odobrenja, može izdati nalog za obustavu rada, pečatirati objekat i pokrenuti odgovarajuće pravne postupke.

Inspektor sigurnosti plovidbe ima pravo da za izvršenje svojih dužnosti:

- 1) zahtijeva od subjekata u luci dostavljanje podataka, dokumenata i informacija relevantnih za sigurnost plovidbe i sprečavanje zagađenja mora;
- 2) ulazi u plovne i plutajuće objekte, pristupne objekte i prostorije luke, uključujući postrojenja, opremu i naprave, radi vršenja nadzora;
- 3) zaustavlja ili ograničava aktivnosti ili kretanje plovniha objekata u luci ukoliko postoji neposredna opasnost po sigurnost plovidbe, ljudskih života ili životne sredine;
- 4) donosi privremene mjere radi sprečavanja incidenata, šteta ili zagađenja, uz obavezno obavještanje nadležnog Lučkog kapetana i Organa uprave;
- 5) izdaje naloge za obustavu pružanja nezakonitih lučkih usluga i privremeno zatvaranje objekata, skladišta i postrojenja, uz pečatiranje i dokumentovanje mjera.

Inspektor u obavljanju svojih dužnosti postupuje u skladu sa principima zakonitosti, proporcionalnosti i bezbjednosti, a dužan je sve preduzete mjere, nadzore i izdane naloge evidentirati u službenim zapisnicima i evidencijama.

IX. KAZNE NE ODREDBE

Član 93

Novčanom kaznom od 3.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne plati naknadu za upotrebu operativne obale (član 22 stav 1);
- 2) ne plati naknadu za ležarinu plovniha objekata (član 23 stav 1);
- 3) ne plati naknadu za sidrište (član 24 stav 1);

- 4) koncesionar odredi iznose naknade za lučku uslugu iznad visine najviših iznosa što ih je odredio Organ uprave, odnosno Pravno lice, i/ili ih ne obavijesti o iznosima naknada (član 26 stav 2);
- 5) korišćenje luke ili dijela luke, lučke infrastrukture i suprastrukture, pružanje lučkih usluga – rukovanje teretom i putničke usluge i izgradnja, rekonstrukcija i održavanje luke ili dijela luke, lučke infrastrukture i suprastrukture nije u skladu sa članom 27 stav 1 ovog zakona (član 27 stav 2);
- 6) lučko područje i lučku infrastrukturu ne koristi, održava i štiti sa pažnjom dobrog privrednika i u skladu sa njenom namjenom (član 33 stav 1);
- 7) lučko područje i lučka infrastrukturu ne koristiti u skladu sa članom 33 stav 1 tač. 1 do 5 ovog zakona (član 33 stav 2);
- 8) ne prijavi bez odlaganja Organu uprave svaku opasnost, štetu ili rizik po državnu imovinu (član 33 stav 4);
- 9) koncesiono područje koje je dobio u koncesiju ne vrati u stanju koje odgovara redovnom održavanju i pravilnoj upotrebi, bez odlaganja, a najkasnije u roku određenom rješenjem o oduzimanju koncesije (član 37);
- 10) ne obavlja usluge u skladu sa propisima i standardima sigurnosti (član 45 stav 1 tačka 1);
- 11) ne održava opremu i plovne objekte u ispravnom stanju (član 45 stav 1 tačka 2);
- 12) poštuje propise o redu u luci i zaštiti životne sredine (član 45 stav 1 tačka 3);
- 13) ne vodi propisane evidencije o obavljenim uslugama (član 45 stav 1 tačka 4);
- 14) ne dostavlja nadležnom organu podatke i izvještaje propisane aktima Ministarstva (član 45 stav 1 tačka 5);
- 15) odmah ne obavijesti nadležni organ o promjenama koje utiču na ispunjenost uslova iz čl. 41 i 55 ovog zakona (član 45 stav 1 tačka 6);
- 16) ne plati naknadu za izdavanje odobrenja ili ne plaća godišnju naknadu za korišćenje odobrenja, za period na koji je izdato odobrenje (član 46)
- 17) obavlja djelatnosti za koju je potrebna koncesija ili odobrenje, a koja se obavlja bez prethodno dodijeljene koncesije ili odobrenja (član 53 stav 1);
- 18) koncesionar, odnosno pružalac lučkih usluga obavlja djelatnosti izvan obima koncesije odnosno odobrenja (član 53 stav 2);
- 19) obavlja bilo koju djelatnost koja služi ili je neposredno ili posredno usmjerena na nezakonito korišćenje predmeta koncesije, odnosno odobrenja, uključujući korišćenje dobra stečenog nezakonitim korišćenjem predmeta koncesije, odnosno odobrenja za obavljanje druge djelatnosti i/ili sticanje materijalne koristi (član 53 stav 4);
- 20) obavlja pomoćne lučke usluge koje nijesu neposredno u funkciji obavljanja osnovnih lučkih djelatnosti čime se isključuje ili ograničava obavljanje osnovnih lučkih djelatnosti (član 54 stav 7);
- 21) pružalac pomoćnih lučkih usluga ne plati naknadu za izdavanje dozvole i/ili ne plaća godišnju naknadu za period na koji je izdata dozvola (član 54 stav 8);
- 22) obavlja pomoćne lučke usluge ako za obavljanje tih usluga nije izdata dozvola iz člana 54 stav 1 ovog zakona (član 54 stav 10);
- 23) pružalac lučke usluge koji prima javna sredstva samostalno pruža lučke usluge ili jaružanje ili takve usluge pruža drugi subjekt u njegovo ime, ne vodi odvojeni računovodstveni sistem od sistema za druge djelatnosti, za tu javno finansiranu lučku uslugu ili jaružanje (član 62 stav 2);
- 24) pružalac lučke usluge koji te usluge pruža u ime Organa uprave, odnosno Pravnog lica ne čuva podatke o finansijskim odnosima iz st. 1 i 2 člana 62 u roku od pet godina od kraja fiskalne godine na koju se ti podaci odnose (član 62 stav 4);
- 25) pružalac lučke usluge koji te usluge pruža u ime Organa uprave, odnosno Pravnog lica, u slučaju tužbe i na zahtjev, ne stavi na raspolaganje Ministarstvu podatke iz st. 1 i 2 člana

62 i druge relevantne podatke, radi utvrđivanja usklađenosti sa odredbama ovoga zakona (član 62 stav 5);

- 26) pružalac lučke usluge koji te usluge pruža u ime Organa uprave, odnosno Pravnog lica nije primio javna sredstva u prethodnim obračunskim godinama, ali počne ostvarivati korist od javnih sredstava, ne primijeni odredbe st. 1 i 2 člana 62 od obračunske godine koja slijedi nakon prenosa javnih sredstava (član 62 stav 7);
- 27) javna sredstva isplaćena kao kompenzacija za obavezu pružanja javnih usluga, koja se posebno iskazuju u računovodstvenom sistemu prenese na bilo koju drugu uslugu ili poslovnu aktivnost (član 62 stav 8);
- 28) pružalac lučkih usluga, u slučaju tužbe i na zahtjev, Ministarstvu ne stavi na raspolaganje sve relevantne informacije o razlozima koji utiču na utvrđivanje strukture i nivo naknade za lučke usluge iz stava 1 člana 63 (član 63 stav 3);
- 29) pružaoci lučkih usluga ne osiguraju da njihovi zaposleni budu odgovarajuće osposobljeni u obavljanju radnih zadataka, pridajući poseban značaj zdravstvenim i sigurnosnim aspektima, i da se zahtjevi osposobljavanja ne sprovode redovno, posebno u slučajevima primjene tehnoloških inovacija (član 65 stav 1);
- 30) pružaoci lučkih usluga ne stave na raspolaganje korisnicima luke potrebne informacije o prirodi i visini naknade za lučke usluge na internet stranicama ili na drugi prikladan način (član 66 stav 4);
- 31) operator nautičkog sidrišta ne brine za sigurnost i red na sidrištu (član 68 stav 5);
- 32) operator nautičkog sidrišta ne prihvata komunalni otpad sa plovni objekata i ne pruža druge usluge nautičarima u skladu sa odobrenjem (član 68 stav 6);
- 33) operator nautičkog sidrišta ne donese i ne primjenjuje Plan za prihvrat i rukovanje otpadom na sidrištu, (član 68 stav 7);
- 34) operator nautičkog sidrišta ne plaća Organu uprave (član 68 stav 8);
- 35) korisnik koji koristi nautičko sidrište (brod ili drugi plovni objekat koji koristi nautičko sidrište) ne plaća naknadu operatoru nautičkog sidrišta (član 68 stav 9);
- 36) operator nautičkog sidrišta odredi iznose naknade za nautičko sidrište iznad visine najviših iznosa što ih je odredio Organ uprave (član 68 stav 11);
- 37) lice kojem je dodijeljeno odobrenje za upravljanje privezišta ne donese i/ili ne primjenjuje Plan za prihvrat i rukovanje otpadom na privezištu (član 69 stav 2);
- 38) lice kojem je dodijeljeno odobrenje za upravljanje ervisnog privezišta ne donese i/ili ne primjenjuje Plan za prihvrat i rukovanje otpadom na servisnom privezištu, (član 70 stav 2);
- 39) se koncesionari luke, lica koja pružaju lučke usluge po osnovu odobrenja i dozvola fizička i pravna lica i pomorski objekti koji koriste luku ne pridržavaju uslova o redu u luci, sigurnosti plovidbe, zaštiti ljudskih života, bezbjednosnoj zaštiti, rukovanju teretom i zaštiti mora od zagađenja u skladu sa zakonom (član 71 stav 1);
- 40) rukuje opasnim teretom a ne ispunjava posebne tehničke i bezbjednosne uslove, imati odobrenje organa državne uprave nadležan za unutrašnje poslove, kao i plan zaštite i postupanja u slučaju incidenta (član 72 stav 3);
- 41) rukuje opasnim teretom u luci na način koji nije u skladu sa Međunarodnim kodeksom za pomorski prevoz opasnih materija (IMDG Code), kao i drugim međunarodnim konvencijama i standardima koji važe za ovu oblast (član 72 stav 3);
- 42) rukuje opasnim teretom na lučkim površinama i objektima koji nisu određeni i opremljeni za tu svrhu (član 72 stav 5);
- 43) koncesionar luke ne obezbijedi sprovođenje mjera bezbjednosti, zaštite životne sredine, zaštite od požara i eksplozije, i ne obavijesti nadležnu lučku kapetaniju i organ uprave nadležan za poslove pomorske sigurnosti o svakom događaju koji predstavlja rizik po ljude, imovinu ili životnu sredinu (član 72 stav 6);

- 44) brod koji prevozi čvrsti rasuti teret nema odgovarajuću potvrdu o sposobnosti broda za prevoz čvrstog rasutog tereta, koja se može odnositi na više tereta ili samo na jedan određeni teret (član 73 stav 1);
- 45) lučki terminali za ukrcaj ili iskrcaj čvrstih rasutih tereta ne prihvaćaju one brodove za rasuti teret koji mogu na siguran način pristati uz uređaje za ukrcaj ili iskrcaj, uzimajući u obzir dubinu vode na pristaništu, najveću veličinu broda, uređaje za vez, bokoštitnike, siguran prilaz i moguće prepreke za postupke ukrcaja ili iskrcaja (član 73 stav 2);
- 46) oprema za ukrcaj i iskrcaj terminala nije ispravno sertifikovana i ne održava se u dobrom stanju, u skladu sa odgovarajućim pravilima i normama, i sa njom ne upravlja ispravno osposobljeno isertifikovano osoblje (član 73 stav 3);
- 47) koncesionar luke i zapovjednik broda koji uplovljavaju u luke Crne Gore ne primjenjuju sigurnosne mjere za rasuti teret radi ukrcaja ili iskrcaja čvrstih rasutih terete (član 73 stav 6);
- 48) objektu koji se snabdijeva pogonskim gorivom, posada i sigurnosna sredstva, sredstva za gašenje požara i sredstva za zaštitu mora od zagađenja nijesu u stanju pripravnosti za vrijeme snabdijevanja pogonskim gorivom u luci (član 74 stav 2);
- 49) prije početka snabdijevanja pogonskim gorivom, zapovjednik broda ili jahte ne obavjesti Lučku kapetaniju i Koncesionara (član 74 stav 3);
- 50) plovni i plutajući objekti prazne spremišta čvrstog i tekućeg otpada, zauljanih voda, fekalija i ostataka tereta sa broda, kao i svih drugih materija koje zagađuju more samo na mjestima u luci ili izvan nje gdje ne postoje odgovarajući lučki prihvatni uređaji za prihvrat ovih materija (član 76 stav 1);
- 51) brodar, agent ili zapovjednik broda bruto tonaže 300 i više, koji plovi prema luci Crne Gore, osim ratnog i javnog broda, ne dostavi informaciju o brodskom otpadu Organu uprave, Koncesionaru koji vrši lučku uslugu sakupljanje brodskog otpada i ostataka tereta i Lučkoj kapetaniji (član 76 stav 2);
- 52) informacija o brodskom otpadu iz stava 2 člana 76 ne nalazi se na brodu, barem do sljedeće luke pristajanja i na zahtjev nije dostupna za inspekcijski pregled (član 76 stav 3);
- 53) informacija o predatom otpadu koje moraju biti dostupne na brodu najmanje dvije godine nisu dostupne na zahtjev za inspekcijski pregled (član 76 stav 4);
- 54) lučki prihvatni uređaji nijesu u stanju odvojeno prihvatiti one vrste i količine otpada sa pomorskih objekata koji uobičajeno koriste tu luku na način da ne uzrokuju nepotrebno kašnjenje brodova, i uzimajući u obzir poslovne potrebe korisnika luke, veličinu i geografski položaj luke, vrstu brodova koji pristaju ili se koriste tom lukom (član 77 stav 2)
- 55) brod prije isplavljenja iz luke ne preda sav brodski otpad u lučke prihvatne uređaje u skladu sa relevantnim normama za ispuštanje koje su utvrđene u Konvenciji MARPOL, osim u slučajevima iz člana 77 st. 4 i 5 (član 77 stav 3);
- 56) pomorski objekat ne plati naknadu za prihvat i sakupljanje otpada, koji ne uključuje ostatke terete (član 79 stav 1);
- 57) pomorski objekti, osim ratnih i javnih brodova, koji uplovljavaju u luku ne plati indirektnu naknadu za prihvat i sakupljanje otpada nezavisno o stvarnoj predaji otpada (član 79 stav 2);
- 58) plovni objekat koji uplovljava u luku se veže se na mjestu koje nije mjesto za privez na operativnoj obali ili na lučkom sidrištu koje odredi Koncesionar uz saglasnost Lučke kapetanije (član 85 stav 1);
- 59) koncesionar ne obavijesti Lučku kapetaniju o razlozima promjene reda prvenstva veza iz stava 4 člana 85 (član 85 stav 5);
- 60) koncesionar kojem je luka ili dio luke, lučka operativna infrastruktura i suprastruktura, pružanje lučkih usluga i obavljanje ostalih djelatnosti u luci dato pod koncesiju u skladu sa zakonom, ne održava red u luci (član 86 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, odgovorno lice u organu uprave novčanom kaznom od 500 eura do 2.500 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.500 eura do 6.000 eura.

Pravno lice, odgovorno lice u pravnom licu i preduzetnik kazniće se se novčanom kaznom do petostrukog minimuma propisanog za ponovljeni prekršaj iz st. 1, 2 i 3 ovog člana.

Izuzetno od stava 4 ovog člana za isti prekršaj iz stava 1 tač. 6 i 17 ovog člana, pravnom licu, uz novčanu kaznu, izreći će se i zaštitna mjera zabrana obavljanja djelatnosti.

Član 94

Novčanom kaznom od 500 eura do 1.500 eura kazniće se za prekršaj lice koje upravlja plovnim objektom/zapovjednik, odnosno lice koje ga zamjenjuje ili odgovorni član posade, ako:

- 1) na plovnom objektu koji se snabdijeva pogonskim gorivom u luci danju ne vijori se crvena zastava na najistaknutijem mjestu, a noću nije uključeno crveno svjetlo vidljivo sa svih strana horizonta i i/ili nisu zatvoreni svi palubni otvori (član 74 stav 1);
- 2) upravlja plovnom objektom, i/ili onemogućava pristup napravama za privez (član 82 stav 1 tačka 1);
- 3) upravlja plovnom objektom, premješta, mijenja ili uklanja vez, sidro i/ili uređaj plovnog i plutajućeg objekta, osim kad je to potrebno radi sprječavanja neposredne i očigledne štete ili kada je to potrebno zbog dolaska ili odlaska plovnog objekta (član 82 stav 1 tačka 2);
- 4) obavlja bilo koju radnju kojom se nanosi šteta operativnim obalama: udarom, potapanjem, nepravilnim opterećivanjem plovnog objekta pri ukrcaju, odnosno iskrcaju tereta, u odnosu na uzdužni ili poprečni stabilitet plovnog objekta; teškim vozilima; smještanjem predmeta preko dozvoljenog opterećenja; zabada u obalu klinove, grede i slično; uklanjanje kamenje sa obalnih zidova ili vršiti druge radnje, kojima se nanosi šteta operativnim obalama, lukobranima, uređajima i napravama na tim obalama (član 82 stav 1 tačka 3);
- 5) vezuje plovne i plutajuće objekte za objekte sigurnosti plovidbe, naprave i uređaje koji nijesu namijenjeni za privez i/ili kreću se po njima (član 82 stav 1 tačka 4);
- 6) neovlašćeno postavlja, premješta, mijenja, uklanja ili oštećuje plovidbene i druge oznake ili naprave za privez (član 82 stav 1 tačka 5);
- 7) obavlja zavarivanje, loži vatru na obali ili na plovnom objektu ili na napravama za privez, osim u brodogradilišnoj luci (član 82 stav 1 tačka 6);
- 8) čisti i struže i boja nadvodni ili podvodni dio oplata plovnog ili plutajućeg objekta, osim u brodogradilišnoj luci (član 82 stav 1 tačka 7);
- 9) koristi sistem za pročišćavanje izduvnih gasova otvorenog tipa, kao i hibridnih sistema kada rade kao otvoreni (član 82 stav 1 tačka 8);
- 10) na navozu drži čamac ili jahtu na kojoj se ne obavljaju radovi (član 82 stav 1 tačka 9);
- 11) obavlja na plovnom objektu radove popravaka i rekonstrukcije oplata, palube, opreme i mašine izvan uobičajenih poslova, osim u brodogradilišnoj luci (član 82 stav 1 tačka 10);
- 12) drži u pogonu brodski propeler, osim zbog obavljanja potrebnog manevra broda (član 82 stav 1 tačka 11);
- 13) kupa se, roni u svrhu sporta i razonode, glisira, vuče skije ili uči skijanje na vodi, u lučkom području, kao i na sidrištu luke (član 82 stav 1 tačka 12);
- 14) oštećuje podvodne kablove i cjevovode (član 82 stav 1 tačka 13);
- 15) rastavlja (reže) plovne objekte, osim u brodogradilišnoj luci (član 82 stav 1 tačka 14);
- 16) spušta u more čamce i druga plovila sa plovnih objekata koji su privezani ili usidreni u luci (član 82 stav 1 tačka 15);
- 17) lovi ribu i druge morske organizme, postavlja ribolovne mreže i drugi ribolovni pribor unutar lučkog akvatorijuma, na plovnom putu na ulasku u luku, kao i na sidrištu luke (član 82 stav 1 tačka 16);

18) na bilo koji način ugrožava sigurnost plovidbe, ljudskih života i morske sredine (član 82 stav 1 tačka 17);

19) plovni objekat koji se nalazi u luci nije spreman za manevrisanje i sigurno privezan, odnosno usidren (član 83 stav 1);

20) plovnom objekat koji je privezan u luci i pričinu štetu drugim plovnim objektima, obali, uređajima, napravama, postrojenjima ili trećim licima (član 83 stav 2);

Kazniće se lice koje upravlja plovnim objektom/zapovjednik, odnosno lice koje ga zamjenjuje ili odgovorni član posade do petostrukog minimuma za ponovljeni prekršaj iz stava 1 ovog člana.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje podzakonskih akat

Član 95

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o lukama ("Službeni list CG", br. 51/08, 27/13 i 18/19), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Zaključeni ugovori o koncesiji i pokrenuti postupci za dodjelu koncesije

Član 96

Ugovori o koncesiji, odnosno korišćenju dijela lučkog područja i pravo obavljanja djelatnosti na tom području i ugovori o koncesiji za pružanje lučkih usluga zaključeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, ostaju na snazi do isteka roka na koji su zaključeni.

Postupci za dodjelu koncesije za korišćenje luka pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona, završiće se u skladu sa zakonom po kojem su započeti.

Zahtjev za dodjelu koncesije

Član 97

Pravno lice koje koristi lučko područje i obavlja djelatnosti na tom području a koje nema zaključen ugovor o koncesiji, odnosno ugovor o zakupu odnosno korišćenju morskog dobra na dan stupanja na snagu ovog zakona dužno je da podnese zahtjev za dodjelu koncesije.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se Organu uprave, odnosno Pravnom licu zavisno od toga da li je predmet zahtjeva za koncesiju luka od nacionalnog ili luka od lokalnog značaja najkasnije u roku od 90 dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, podnosi se sljedeća dokumentacija:

- 1) opis predmeta koncesije sa granicama područja, oblastima, prostorom i lokacijom na kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost, periodom koncesije, uslovima i načinu obavljanja koncesione djelatnosti, investicionim planom i mjerama za zaštitu životne sredine i unapređenje energetske efikasnosti u skladu sa propisima;
- 2) dokaz o korišćenju luka i obavljanja lučkih djelatnosti
- 3) drugi dokumenti od značaja za dodjelu koncesije.

Organ uprave, odnosno Pravno lice će nakon ocjene zahtjeva i podnijete dokumentacije iz st. 1 i 3 ovog člana dostaviti Vladi mišljenje sa predlogom ugovora o koncesiji.

Odluku o dodjeli koncesije pravnom licu iz stava 1 ovog člana donosi Vlada na predlog Organa uprave, odnosno Pravnog lica na period do 15 godina.

Ako pravno lice u roku iz stava 2 ovog člana ne podnese zahtjev, odnosno ne zaključi ugovor o koncesiji u roku utvrđenom odlukom iz stava 5 ovog člana, gubi pravo da koristi lučko područje i pravo obavljanja djelatnosti na tom području.

Podjela lučke infrastrukture u lukama od nacionalnog značaja

Član 98

Obavezuje se Organ uprave da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona izvrši podjelu lučke infrastrukture u lukama od nacionalnog značaja.

Obavezuje se Organ uprave, odnosno Pravno lice da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona izvrši podjelu u smislu člana 10 ovog zakona u lukama gdje je to primjenjivo.

Prestanak važenja Zakona

Član 99

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o lukama ("Službeni list CG", br. 51/08, 27/13 i 18/19).

Stupanje na snagu

Član 100

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I. PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Zakona o sigurnosti plovidbe sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o lukama ("Službeni list CG", br. 51/08, 27/13 i 18/19), počeo je sa primjenom 29. oktobra 2008. godine. U godinama koje su uslijedile uočeni su određeni problemi i nejasnoće u odnosu na njegovu primjenu. Iako je Zakon dva puta, u 2013. i 2019. godini, mijenjan i dopunjavan, utvrđeno je da određeni broj pitanja treba drukčije regulisati kako bi se implementirao pravni okvir EU i uspostavio pristup koji će uticati da naše luke dostignu lučku ekspanziju u zemljama u okruženju.

U 2020. godini, počeo je sa primjenom Zakon o javno-privatnom partnerstvu, koji je inicirao i izmjene i dopune Zakona o koncesiji. Zakonom o javno-privatnom partnerstvu propisane su novine kojim je dugoročni ugovorni odnos između javnog i privatnog partnera, zasnovan na podjeli prava, obaveza i rizika radi izvođenja radova od javnog interesa, na javnoj infrastrukturi i objektima i/ili pružanja usluga od javnog interesa. Naročito je značajno da predmet javno-privatnog partnerstva, u skladu sa tim zakonom mogu biti objekti vodnog saobraćaja i luka, kupališta, marine, privezišta i drugi objekti obalne infrastrukture. Naravno, sve ovo dovodi do zaključka da odredbe Zakona o lukama koje se odnose na dodjelu koncesije u skladu Zakonom o koncesijam nemaju pravno utemeljenje, jer predmet ovog zakona je eksploatacija prirodnog

bogatstva. Upravo iz tog razloga, značajne izmjene Zakona o lukama biće oslonjenjene na Zakon o javno-privatnom partnerstvu i predmet i modalitet ugovora koji prepoznaje ovaj zakon.

Iako je Zakonom o lukama propisano da se naknade ostavrene po osnovu ovog zakona koriste za: izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i upravljanje luka ili dijela luka; održavanje dubina u luci i na sidrištu luke; i poboljšanje sigurnosti i bezbjednosti i zaštite mora od zagađenja s plovnih objekata u luci i na sidrištu luke, Lučka uprava nije uspijevala da ostavrene naknade povрати i usmjeri ih na ono što je propisano.

Naime, Lučka uprava je uspijevala da sredstava iz Budžeta Crne Gore obezbijedi samo za funkcionisanje administrativnih kapaciteta te nije u punom kapacitetu iskoristila svoja prava i obaveze iz Zakona o lukama, odnosno nije u potpunosti sprovela brigu o upravljanju, izgradnji, održavanju, zaštiti i unapređenju luka i nadzor nad korišćenjem luke, pružanjem lučkih usluga i obavljanjem ostalih djelatnosti u luci, a zašto je i osnovana.

Sve ovo ukazuje da je sistem upravljanja lukama neadekvatan naročito jer je Lučka uprava sastavni dio Uprave pomorske sigurnosti čija nadležnost je potpuno usmjerena na sigurnosni aspekt pomorske plovidbe i kao takva neadekvatno koristi svoje kapacitete na unapređenje ekonomskog razvoja lučkog sistema. Upravo iz tog razloga potrebno je mijenjati uređenje Lučke uprave i njeno postojanje razvijati kroz povećanje ulaganja u osnovnu lučku infrastrukturu čime će se obezbijediti adekvatna konkurentnost naših luka na međunarodnom tržištu, a što će uticati na povećanje prihoda svih sudionika u lučkom sektoru i novi infrastrukturni razvoj.

Takođe, zbog potrebe uspostavljanja PCS-a – digitalne informacione platforme za optimizaciju procesa između učesnika u pomorskom logističkom lancu – jasno je da je neophodan odgovarajući stepen autonomije Uprave luke, posebno kada je riječ o donošenju operativnih odluka i finansijskoj autonomiji. Ovo predstavlja preduslov za efikasno usmjeravanje investicija, što će u konačnom omogućiti razvoj luka.

Primjenom postojećeg Zakona o lukama konstatovano je da postoje neke nedorečenosti u primjeni propisa koji se odnose na red u lukama, naročito u dijelu inspeksijskog nadzora koji je potrebno dodatno ojačati, te s tim u vezi dodatno urediti odredbe koje se odnose na nadzor i istovremeno povećati broj inspektora koji će češće intervenisati i nadzirati red u lukama i na lučkom području.

Kroz pregovaračko poglavlje 14 -Saobraćajna politika, koje pripada Klasteru 4 - Zelena agenda i održiva povezanost, koji čine poglavlja 14, 15, 21 i 27 koja se odnose na saobraćajnu politiku, energetiku, trans-evropske mreže i životnu sredinu i klimatske promjene prepoznata je potreba da se pravni okvir Crna Gore uskladi sa pravnom tekovinom EU u dijelu koji se odnosi na luke.

Direktiva 2019/883/EC o lučkim uređajima za prihvrat brodskog otpada i ostataka tereta teži smanjenju odlaganja otpada prozvedenog na brodu i ostataka tereta u more. Odgovarajući lučki uređaji za prihvrat moraju udovoljiti potrebama korisnika, od najvećih trgovačkih brodova do najmanjih čamaca za sport i razonodu, kao i zahtjevima životne sredine, a da pritom ne prouzrokuju neprimjereno kašnjenje plovnim objektima koji ih koriste. Obaveza osiguranja dostupnosti odgovarajućih lučkih uređaja za prihvrat ostavlja državama visok stepen slobode da organizuju prihvrat otpada na način koji to njima najbolje odgovara te im, između ostalog, omogućava da postave fiksna postrojenja za prihvrat ili da imenuju pružalace usluga koji će, u slučaju potrebe, u lukama postaviti mobilne jedinice za prihvrat. S tim u vezi neophodno je da se kroz Zakon o lukama osigura primjereni pravni okvir za odgovarajuće funkcionisanje lučkih uređaja za prihvrat otpada.

Regulativa (EU) 2017/352 o uspostavljanju okvira za pružanje lučkih usluga i zajedničkih pravila o finansijskoj transparentnosti luka usmjerena je na olakšavanje pristupa tržištu lučkih usluga i uvođenju finansijske transparentnosti i autonomije morskih luka čime će se poboljšati kvalitet i efikasnost usluga koje se pružaju korisnicima luke. Primjena ove Regulative doprinosi povoljnijem okruženju za ulaganja u luke, kao i da se smanje troškovi korisnicima prevoza, utiče

na unapređenje pomorskog saobraćaja na kratkim relacijama i boljem povezivanju pomorskog saobraćaja sa željezničkim saobraćajem, saobraćajem unutarašnjim plovnim putevima i drumskim saobraćajem. Ovom Regulativom uspostavlja se okvir za pružanje lučkih usluga i zajednička pravila za finansijsku transparentnost i za naknade za lučke usluge i naknade za upotrebu lučke infrastrukture.

Direktiva 2001/96/ o utvrđivanju usklađenih zahtjeva i postupaka za siguran ukrcaj i iskrcaj brodova za rasuti teret koja za cilj ima da se podizanje sigurnosti brodova za rasuti teret i njihovih posada smanjivanjem rizika od neispravnog ukrcaja i iskrcaja na terminalima za suvi rasuti teret. To se može sprovesti uspostavljanjem usklađenih postupaka saradnje i komunikacije između broda i terminala kao i utvrđivanjem adekvatnih zahtjeva za brodove i terminale.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

U Predlogu zakona o lukama primjenjeni su propisi Evropske Unije (EU) i to:

- 1) Direktiva 2019/883 o lučkim uređajima za prihvrat broskog otpada i ostataka tereta
- 2) Regulativa (EU) 2017/352 o uspostavljanju okvira za pružanje lučkih usluga i zajedničkih pravila o finansijskoj transparentnosti luka
- 3) Direktiva 2001/96 o utvrđivanju usklađenih zahtjeva i postupaka za siguran ukrcaj i iskrcaj brodova za rasuti teret.

IV. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Predlogom zakona o lukama uređuje se pravni status, podjela luka, upravljanje, naknade, javno-privatno partnerstvo u lukama, red u lukama, kao i druga pitanja koja su od značaja za luke u Crnoj Gori.

Članom 2 propisano je da luka predstavlja dobro u opštoj upotrebi od ineresa za Crnu Goru, kao i sloboda korišćenja i svojina u lukama.

Član 3 propisuje primjenu Zakona, dok se članom 4 propisuje upotreba rodno osjetljivog jezika.

Izrazi koji su upotrijebljeni u ovom zakonu propisani su članu 5.

U glavi II. propisane su odredbe koje se odnose na podjelu luka prema vrsti pomorskog saobraćaja, namjeni i značaju.

U čl. 9 do 19 glave III. propisano je upravljanje lukama i naknade koje se ostvaruju za korišćenje luke, odnosno za obavljanje usluga u luci.

U čl. 20 do 28 glave IV. propisano je korišćenje luke ili dijela luke, lučke infrastrukture i suprastrukture, pružanje lučkih usluga obavljanje ostalih djelatnosti u luci.

U glavi V. u čl. 29 do 42 propisane su odredbe koje se odnose na okvir za pružanje lučkih usluga i zajedničkih pravila o finansijskoj transparentnosti luka.

Red u luci i ostalim djelovima unutrašnjih morskih voda porposan je u glavi VI. čl. 43 do 57.

U glavi VII. u čl. 58 do 60 propisane su odredbe koje se odnose na nadzor koji vrši inspektor sigurnosti plovidbe.

U gl. VIII. i IX. propisane su odredbe koje se odnose na kaznene odredbe i prelazne i završne odredbe.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbijediti sredstva u Budžetu Crne Gore za 2026. godinu.

VI. RAZLOZI ZA DONOSENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“ br. 51/06, 66/06 i „Službeni list CG“, br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18 47/19, 112/20, 129/20, 65/21, 48/24 i 80/24), predlažemo da se ovaj zakon donese po hitnom postupku s obzirom na to da je njegovo donošenje neophodno u cilju zatvaranja Pregovaračkog poglavlja 14 - Saobraćajna politika.